

**Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Ząbkowicach Śląskich**

Ocena stanu sanitarnego powiatu ząbkowickiego

na podstawie wyników kontroli w roku 2023*

* Zgodnie z art. 12a ust. 3 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku (Dz.U. 2024 poz. 416)

SPIS TREŚCI

I.	Informacje ogólne.....	2
II.	Sytuacja epidemiologiczna.....	3
III.	Nadzór sanitarny nad obiektami służby zdrowia	6
IV.	Stan sanitarny obiektów wodnych oraz jakość wody.....	6
V.	Inne wybrane obiekty użyteczności publicznej	11
VI.	Zakłady przemysłowe	16
VII.	Bezpieczeństwo żywności.....	21
VIII.	Obiekty i trasy turystyczne.....	26
IX.	Placówki nauczania i wychowania.....	33
X.	Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	39
XI.	Oświata zdrowotna i promocja zdrowia.....	44
XII.	Istotne wydarzenia w pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ząbkowicach Śląskich:.....	51
XIII.	Podsumowanie	52

I. INFORMACJE OGÓLNE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich wykonuje ustawowe zadania w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu ząbkowickiego. Teren powiatu ma powierzchnię 802 km² i obejmuje swoim zasięgiem 7 gmin: Bardo, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice, Ząbkowice Śląskie, Ziębice i Złoty Stok. Liczba ludności powiatu ogółem według stanu na dzień 30 czerwca 2022 r. stanowiła 61 439 osób, a na dzień 30 czerwca 2023 r. – 60 838 osób.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego na podstawie art. 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. 2024 poz. 416), w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny radiacyjnej,
- 4) higieny procesów nauczania i wychowania,
- 5) higieny wypoczynku i rekreacji,
- 6) zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- 7) higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Wykonywanie wyżej wymienionych zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej. Szczegółowe zadania i podejmowane działania przez Państwową Inspekcję Sanitarną określono w art. 3 do 6a cytowanej na wstępie ustawy.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmuje nie tylko kontrole sanitarne i pobieranie próbek wody i żywności. Istotnym działaniem są także dochodzenia epidemiologiczne w sprawie chorób zakaźnych i zawodowych. Pobierany jest materiał biologiczny od osób chorych na zakaźne schorzenia jelitowe, od nosicieli zarazków tych schorzeń, od osób z otoczenia chorych oraz od ozdowieńców.

Prowadzona jest działalność oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, a także działania wynikające z ustaw *Prawo budowlane*, *Prawo ochrony środowiska*, czy też działania w zakresie egzekwowania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Rejestr obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Ząbkowicach Śląskich zawiera łącznie 1983 obiektów, w tym z zakresu działalności Pionu Higieny Komunalnej – 496, Pionu Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia – 1072, Pionu Higieny Pracy – 189 oraz 47 obiektów w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi, Pionu Epidemiologii – 119, Pionu Higieny Dzieci i Młodzieży – 60.

Siedzibą Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich jest Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Ząbkowicach Śląskich zlokalizowana przy ul. Kłodzkiej 2, zatrudniająca wg stanu na dzień 31.12.2023 roku 35 pracowników i jako instytucja publiczna jest finansowana przez Skarb Państwa jako dysponent środków budżetowych 3 stopnia.

II. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

1. Choroby zakaźne

Na terenie powiatu ząbkowickiego w 2022 r. zgłoszono i zarejestrowano 3354 przypadki chorób zakaźnych natomiast w 2023 r. zgłoszono i zarejestrowano 1471 przypadków chorób zakaźnych. Sytuację epidemiologiczną w zakresie poszczególnych chorób zakaźnych przedstawiono poniżej, porównując lata 2023 i 2022. Zapadalność za 2022 liczona była wg stanu ludności na dzień 30.06.2021 r. – 64 080 osoby (dane GUS) a zapadalność za rok 2023 wg stanu ludności powiatu na dzień 31.12.2022 - 61 087.

a) Covid 19, grypa i zakażenia RSV

W 2023 r. zarejestrowano 774 przypadki covid-19 (zapadalność na 100 tys. – 1267,04). Zgłoszono i zarejestrowano 2 zgony z powodu covid. W 2022 r. zarejestrowano 2957 przypadków covid-19 (zapadalność- 4614,5 na 100 tys.), zgłoszono i zarejestrowano 49 zgonów z powodu covid-19.

W 2023 r. w sezonie jesienno-zimowym zachorowania na Covid – 19 były w dalszym ciągu dominujące ale też rozpoznano i zgłoszono grypę (253 przypadki – współczynnik zapadalności 414,16 na 100 tys.) oraz zakażenia wirusem RSV (13 przypadków). Wszystkie te choroby i zakażenia mają podobne objawy, ale wykonane u pacjentów testy antygenowe pozwoliły je rozpoznać. W 2022 r. zarejestrowano 1336 przypadków grypy (zap. 2804,89/100 tys.), z czego w grupie wiekowej 0-4 przypadało 16,39% przypadków, w grupie 5-14 –39,14%, w grupie 15-64 – 38,69%, a w grupie 65+ zarejestrowano 5,76% przypadków. W 2022 r. rutynowo nie wykonywano pacjentom testów antygenowych w kierunku rozpoznania grypy – jako grypa rejestrowane były wszystkie przypadki, w których testem nie potwierdzono zakażenia wirusem Sars-Cov-2.

b) Bakteryjne zatrucia pokarmowe

W 2023 r. zgłoszono 9 zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie salmonella (zapadalność -14,73/100 tys.), natomiast w 2022 r. zarejestrowano 6 pojedynczych zatruc pokarmowych o tej etiologii (współczynnik zapadalności – 9,36/100 tys.). W 2023r. w związku z opracowaniem ognisk pobrano do badania 121 próbek (od ozdowieńców, nosicielei oraz osób z kontaktu).

c) Biegunki

W 2023 r. zarejestrowano 85 biegunek o etiologii bakteryjnej (zap. 139,14/100 tys.), w tym 14 u dzieci do lat 2 oraz 17 biegunek wywołanych przez wirusy (zap. 27,82/100 tys.), w tym 6 u dzieci do lat 2. Z powodu biegunek bakteryjnych i wirusowych hospitalizowano łącznie 27 osób. W 2022 r. zgłoszono 30 biegunek o etiologii bakteryjnej (zap. 46,81/100 tys.), w tym 8 u dzieci do lat 2 (zap. 12,48/100 tys.) oraz 66 biegunek wywołanych przez wirusy (zap. 102,99/100 tys.), w tym 15 u dzieci do lat 2 (zap.23,40/100 tys.). Z powodu biegunek o etiologii bakteryjnej i wirusowej hospitalizowano 89 osób.

d) Borelioza

W 2023 roku zarejestrowano 28 przypadków, w tym 1 przypadek neuroboreliozy (zap. 45,83/100 tys.), natomiast w roku 2022 zgłoszono i opracowano 32 przypadki (zapadalność wyniosła 49,93/100 tys.).

e) Wścieklizna

W roku 2023 skierowano do szczepień 9 osób w związku z pogryzieniem przez psy, koty które zbiegły i nie udało się ustalić właściciela, także z pogryzieniem przez konia, popielicę, mysz oraz węża, natomiast w 2022 roku do szczepień przeciwko wścieklicznie skierowano 15 osób w związku z pogryzieniem przez zwierzęta dzikie (gryzonie, kuna, małpa) oraz wałęsające się psy i koty.

f) Ospa wietrzna

W 2023 r. zgłoszono 173 przypadki ospy (współczynnik zapadalności na 100 tys. – 283,2), natomiast w 2022 r. zgłoszono 190 przypadków (zap. 296,50/100 tys.).

W populacjach nie szczepionych – 90% przypadków występuje wśród dzieci do 14 roku życia. Nasilenie występowania choroby występuje co 2-3 lata. W obowiązującym w 2022 i 2023 roku kalendarzu szczepień kontynuowane były bezpłatne szczepienia przeciwko ospie wietrznej dla niewielkiej grupy dzieci, narażonych w sposób szczególny na zakażenie.

g) Płonica (szkarlatyna)

W 2023r. zgłoszono 47 przypadków szkarlatyny (współczynnik zapadalności -76,93 na 100 tys.), natomiast w 2022r. wystąpiły tylko 4 przypadki (zapadalność 6,24 na 100 tys.).

2. Profilaktyka - szczepienia ochronne.

Na terenie powiatu ząbkowickiego w 2023r opieką objętych było 9 699 dzieci i młodzieży do 19 roku życia, natomiast w 2022 r. – 9 809. Stale maleje liczba dzieci na terenie powiatu, związane jest to ze zmniejszającą się liczbą urodzeń.

Szczepienia realizowane były w 13 punktach szczepień. Wszystkie punkty szczepień realizowały szczepienia obowiązkowe, określone w programie szczepień ochronnych na dany rok kalendarzowy. Zauważalna jest tendencja wzrostowa odmowy rodziców do poddawania dzieci i młodzieży obowiązkowym szczepieniom ochronnym, co prowadzi do zmniejszania się odporności tzw. środowiskowej (wzrasta ilość osób podatnych na zakażenie chorobami zakaźnymi, które w przeszłości ograniczono bądź wyeliminowano wykonując szczepienia ochronne).

Szczepienia obowiązkowe finansowane przez Ministerstwo Zdrowia obejmują szczepienia dzieci i młodzież według wieku, a także szczepienia osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie. W związku z urazami i pogryzieniami przez zwierzęta zaszczepiono w ubiegłym roku 1025 osób przeciwko tężcowi (w roku 2022 - 1069 osób). Skierowano także 9 osób do szczepienia przeciwko wściekliźnie (w roku 2022 - 15 osób).

W 2023 r. zaszczepiono przeciwko grypie 1503 osoby – co stanowi tylko 2,46 % całej populacji powiatu ząbkowickiego, natomiast w 2022r. zaszczepiono 1388 osób, co stanowiło tylko 2,16% tej populacji. W dalszym ciągu realizowane były także szczepienia zalecane, niefinansowane ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia np.: przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) zaszczepiono w 2023 r. 280 (w 2022 - 25) osób.

Od 1.06.2023 na terenie Polski realizowany jest program Ministerstwa Zdrowia szczepienia przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV). Szczepionka jest bezpłatna dla dziewcząt i chłopców, którzy skończyli 11, a nie skończyli jeszcze 14 lat.

Szczepienia przeciw wirusowi HPV zapobiegają przede wszystkim rakowi szyjki macicy oraz innym nowotworom (rak odbytu, sromu, pochwy), które może powodować wirus brodawczaka ludzkiego (HPV). Dziecko należy zaszczepić, zanim może mieć kontakt z wirusem.

Szczepienia ochronne przeciwko Covid-19 w 2023r. prowadzone były podobnie jak w 2022r. w kilku stałych punktach szczepień. Szczepionka zamawiana była bezpośrednio z Agencji Rezerw Rządowych, a ilość przeprowadzonych szczepień raportowana była bezpośrednio do Ministerstwa Zdrowia.

III. NADZÓR SANITARNY NAD OBIEKTAMI SŁUŻBY ZDROWIA

Według stanu na koniec 2023 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ząbkowicach Śląskich działało 119 podmiotów, w których świadczone były usługi lecznicze. W ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano 57 podmiotów (97 kontroli).

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW WODNYCH ORAZ JAKOŚĆ WODY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich prowadzi nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na obszarze powiatu ząbkowickiego. W ramach szeroko pojętego systemu bezpieczeństwa jakości wody kontrolowany jest również stan sanitarny ujęć wody i urządzeń wodociągowych. Prowadzono także nadzór sanitarny nad jakością wody ciepłej w obiektach zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej.

W poszczególnych gminach za dostarczenie odpowiedniej jakości wody do spożycia oraz za urządzenia wodociągowe odpowiadają powołane do tego celu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne lub właściciele indywidualnych ujęć wody.

W ewidencji obiektów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w 2023 r. znajdowało się 21 wodociągów oraz 19 indywidualnych ujęć wody (objęto nadzorem 4 nowe obiekty), z których woda wykorzystywana jest przy działalnościach: hotelarskiej, gastronomicznej, produkcyjnej lub gospodarczej.

1. Ocena zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi

a) wodociągi w przedziale produkcji 1 001 – 10 000 m³/dobę - ilość wodociągów – 3.

Przeprowadzono 3 kontrole stanu porządkowego i technicznego urządzeń wodociągowych. Stwierdzono uchybienia w stanie technicznym 2 obiektów, tj. wodociągu Ziębice i wodociągu Kamieniec Ząbkowicki (stan z 2022 r. nie uległ zmianie), które nie miały wpływu na jakość wody. W ramach nadzoru przeprowadzono 20 kontroli jakości wody pobierając 65 próbek do badań mikrobiologicznych i 75 fizykochemicznych. Na koniec roku wodę z tych wodociągów oceniono pozytywnie.

Zarządcy wodociągów, w ramach kontroli wewnętrznej, przeprowadzali badania jakości wody zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami poboru próbek wody na 2023 rok.

W punktach zgodności zbadano 83 próbki wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 98 próbki w zakresie parametrów fizykochemicznych.

Ogółem w 2023 r. wydano 11 okresowych ocen jakości wody stwierdzając jej przydatność do spożycia.

W 2023 r. zarządcy wodociągów 4 razy wystąpili z wnioskami o ocenę wyrobów i materiałów użytych przy budowie/wymianie sieci wodociągowych, uzyskując ich pozytywną weryfikację.

b) wodociągi w przedziale produkcji 101 – 1 000 m³/dobę - ilość wodociągów – 6.

Przeprowadzono 6 kontroli stanu porządkowego i technicznego urządzeń wodociągowych. W ramach kontroli urzędowej przeprowadzono 17 kontroli jakości wody pobierając do badań 48 próbek mikrobiologicznych i 53 fizykochemiczne. Na koniec 2023 roku jakość wody ze wszystkich wodociągów odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Stwierdzono uchybienia w stanie technicznym 2 obiektów, tj. wodociągu Starczówek i wodociągu Stolec, które nie wpływały na jakość wody.

Zarządcy wodociągów, w ramach kontroli wewnętrznej, przeprowadzali badania jakości wody. Zakres i częstotliwość była zgodna z zatwierdzonymi harmonogramami poboru próbek wody na 2023 rok. Wykonano badania 55 próbek mikrobiologicznych i 53 fizykochemicznych.

Ogółem wydano 18 okresowych ocen jakości wody stwierdzając, że woda jest przydatna do spożycia.

W 2023 r. zarządca 1 wodociągu wystąpił z wnioskiem o ocenę wyrobów i materiałów użytych przy budowie/wymianie sieci wodociągowych, uzyskując ich pozytywną weryfikację.

c) wodociągi w przedziale produkcji ≤ 100 m³/dobę - ilość wodociągów – 12.

Skontrolowano 12 obiektów, wykonując 12 kontroli stanu porządkowego i technicznego urządzeń wodociągowych. Stwierdzone na 3 wodociągach (Budzów, Muszkowice, Stary Henryków) uchybienia w stanie technicznym, które nie miały wpływu na jakość wody. W ramach kontroli urzędowej pobrano 54 próbki do badań mikrobiologicznych i 55 do badań fizykochemicznych. Na podstawie badań jakość wody oceniono pozytywnie.

W ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wykonali badania jakości wody zgodnie z zakresem i częstotliwością określoną harmonogramem poboru próbek wody na 2023 rok. Zbadano 97 próbek mikrobiologicznych i 103 próbki fizykochemiczne.

Ogółem wydano 40 okresowych ocen jakości wody stwierdzając, że jest przydatna do spożycia.

Dla 2 wodociągów zarządcy występowali o weryfikację materiałów użytych do budowy sieci wodociągowej, uzyskując pozytywną ocenę.

d) inne podmioty zaopatrujące w wodę - indywidualne ujęcia wody – 19.

W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono kontrolę jakości wody dla 2 ujęć pobierając 2 próbki mikrobiologiczne i 2 fizykochemiczne.

Skontrolowano stan sanitarny i techniczny 11 ujęć. Stwierdzone uchybienia stanu technicznego w 1 obiekcie, zostały usunięte.

W ramach kontroli wewnętrznej właściciele wszystkich ujęć przeprowadzili badania jakości wody, zgodnie z ustalonym harmonogramem poboru próbek wody.

Na koniec 2023 r. stwierdzono przydatność wody do spożycia ze wszystkich nadzorowanych ujęć.

2. Przekroczenia parametrów w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

W trakcie 2023 roku stwierdzano przekroczenia parametrów w poniższych wodociągach/ujęciach:

- wodociąg Ciepłowody – obecność bakterii grupy coli (jednorazowe skażenie usunięte w wyniku działań naprawczych);
- ujęcie indywidualne przy punkcie małej gastronomii w Dębowinie – obecność bakterii grupy coli, bakterii *Escherichia coli* oraz enterokoków (jednorazowe skażenie usunięte w wyniku działań naprawczych);
- wodociąg Kamieniec Ząbkowicki sieć Gmina Bardo – przekroczenie żelaza, manganu, barwy i mętności;
- ujęcie indywidualne MASFROST Ziębice – przekroczenie żelaza i mętności.

3. Informacje nt. zwodociągowania miejscowości na obszarze powiatu ząbkowickiego

Na nadzorowanym terenie znajduje się 113 miejscowości (w tym 5 miast, wsie, kolonie, osady, przysiółki). W 107 miejscowościach woda dostarczana jest przez gminne sieci wodociągowe zarządzane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne.

W ubiegłym roku zwodociągowano pozostałą część wsi Przedborowa w gminie Stoszowice (wodociąg Jemna) oraz uruchomiono nową sieć wodociągową w Janowcu w gminie Bardo (wodociąg Kamieniec Ząbkowicki). W Laskach w gminie Złoty Stok rozbudowywano sieć wodociągową.

W 3 wsiach i 3 koloniach powiatu ząbkowickiego źródłem zaopatrzenia w wodę są wyłącznie studnie przydomowe, tj.:

- Gmina Bardo – Dębowina,
- Gmina Stoszowice – Grodziszczce Kolonia, Lutomierz Kolonia, Stoszowice Kolonia, Żdanów,
- Gmina Złoty Stok – Chwalisław.

W związku z budową nowych sieci wodociągowych oraz wymianą/modernizacją istniejących, na podstawie 7 zgłoszeń w tym przedstawieniu atestów higienicznych, certyfikatów i ocen technicznych zweryfikowano pozytywnie materiały użyte do realizacji 7 inwestycji.

4. Ocena jakości wody ujmowanej do celów wodociągowych

W 2023 r. pobór wód odbywał się z 42 ujęć podziemnych i 1 ujęcia powierzchniowego w Złotym Stoku.

Ocena jakości wody podziemnej ujmowanej do celów wodociągowych prowadzona jest, w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządców/właścicieli ujęć, pod kątem konieczności jej uzdatniania przed wprowadzeniem do sieci odbiorczej. Badania wody ujmowanej z ujęcia powierzchniowego w Złotym Stoku przeprowadził zarządca oraz w wybranym zakresie PPIS w Ząbkowicach Śląskich.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U z 2019r. poz.1747), wodę z ujęcia powierzchniowego w Złotym Stoku, ze względu na przekroczenie wartości granicznych bakterii grupy coli zaklasyfikowano do klasy jakości A3.

W ramach okresowej kontroli przeprowadzono badania substancji promieniotwórczych w wodzie z ujęcia w Laskach, na podstawie których stwierdzono ponownie przekroczenie wartości radonu. W związku z tym woda z tego ujęcia jest skutecznie uzdatniana, badania wody wprowadzanej do sieci odpowiadają wymaganiom.

Zarządca ujęcia w Stolcu poinformował o wyłączeniu studni nr 1 z eksploatacji w związku z tym, iż w 2022 r. w badanej wodzie surowej ze studni nr 1 stwierdzono przekroczenie substancji czynnej Chloridazon-desfentyl,. W badaniach pestycydów przeprowadzonych w 2023 r. w próbce pobranej w punkcie zgodności sieci wodociągu Stolec nie stwierdzono przekroczeń w/w substancji > 0,1 µg/l, natomiast wynik 0,09 wskazuje na jej obecność w wodzie, co wymaga monitorowania.

Zarządcy ujęć wody dla wszystkich wodociągów opracowali analizy ryzyka, które zostały przedstawione Wojewodzie Dolnośląskiemu do akceptacji.

5. Stan sanitarny ciepłej wody w instalacjach wodociągowych wewnątrz budynków

W 2023 roku w ramach nadzoru sanitarnego w 5 obiektach przeprowadzono kontrolę jakości wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella* sp., tj.: w 1 ZOL, w 1 pływalni oraz w 3 DPS, pobierając do badań 22 próbki.

W ramach kontroli wewnętrznej w 46 obiektach właściciele przeprowadzili kontrole jakości wody ciepłej, tj.: pływalnie – 1, domy pomocy społecznej – 6, całodobowa opieka – 3, hotele – 1, pensjonaty – 1, obiekty lecznicze – 3, obiekty oświatowo-wychowawcze – 4, inne obiekty hotelarskie – 27.

Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przekroczeń bakterii *Legionella* sp. w wodzie ciepłej:

- W dwóch domach pomocy społecznej średnie skażenie, usunięte w wyniku działań naprawczych;
- W 1 domu pomocy społecznej skażenie punktowe, usunięte w wyniku działań naprawczych;
- W 1 całodobowej opiece skażenie punktowe, usunięte w wyniku działań naprawczych;
- W 1 pensjonacie – bardzo wysokie skażenie będące wynikiem uruchomienia obiektu po dłuższej przerwie i niewłaściwym przygotowaniu instalacji wody do użytkowania. Obiekt został tymczasowo zamknięty przez jego właściciela. Skażenie usunięte w wyniku działań naprawczych;
- W 1 internacie – średnie skażenie usunięte w wyniku działań naprawczych;

- W 1 DPS – wysokie skażenie. Prowadzono działania naprawcze, które są kontynuowane – dezynfekcja i płukanie sieci. Pobrane próbki wody do badań, wykazały że w 3 punktach na 4, woda odpowiada wymaganiom.

6. Postępowanie administracyjne związane z nadzorem nad jakością wody oraz przyznane odstępstwa od wymaganej jakości wody

W 2023 roku w sprawie nadzoru nad jakością wody wydano ogółem 24 decyzje, w tym:

- decyzja stwierdzająca brak przydatności wody do spożycia – 3 – dotyczy wody z:
 - ✓ wodociąg Ciepłowody (obecność bakterii grupy coli),
 - ✓ inny podmiot zaopatrujący w wodę: ujęcie indywidualne przy punkcie małej gastronomii w Dębowinie, (obecność bakterii grupy coli, bakterii *Escherichia coli* oraz enterokoków). Przeprowadzone działania naprawcze zakończone badaniami kontrolnymi potwierdziły dobrą jakość wody,
 - ✓ wewnętrzny system wodociągowy stadionu sportowego w Ziębicach - obecność bakterii grupy coli w liczbie ≥ 10 jtk w wodzie dostarczanej z wodociągu Ziębice. Badania wykonane były w związku z organizacją na terenie stadionu imprezy masowej „Dni Ziębic” i wyznaczeniem w budynku stadionu punktu poboru wody. Przeprowadzone badania zarówno próbek pobranych w budynku jak również porównawcze z sieci wodociągu Ziębice wykazały, że skażona jest woda w wewnętrznym systemie wodociągowym budynku. Podjęto działania naprawcze takie jak płukanie sieci i jej dezynfekcja. Badania kontrolne potwierdziły właściwą jakość wody,
- decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia – 2 – dotyczy wody z:
 - ✓ wodociąg Kamieniec Ząbkowicki sieć Gmina Bardo – badania wykonane w ramach kontroli wewnętrznej wykazały przekroczenie żelaza, manganu, barwy i mętności,
 - ✓ inny podmiot zaopatrujący w wodę: ujęcie indywidualne MASFROST Ziębice – badania wykonane w ramach kontroli wewnętrznej wykazały przekroczenie żelaza i mętności,
- decyzje stwierdzające skażenie wewnętrznych systemów wodociągowych wody ciepłej bakteriami *Legionella sp.* – 7.
- decyzje płatnicze za badania wody – 10, w tym 3 dla DPS za przekroczenia wartości parametrycznych bakterii *Legionella sp.* oraz 1 za przekroczenie wartości parametrycznych bakterii grupy coli z wewnętrznego systemu wodociągowego stadionu sportowego w Ziębicach.

W 2023 r. przyjęto 5 telefonicznych zgłoszeń interwencyjnych dotyczących jakości wody z wodociągów: Kamieniec Ząbkowicki, Ciepłowody, Starczówek, Dębowiec. Zgłoszenia dotyczyły fizycznych parametrów dostarczanej wody, tj. mętności, barwy i zapachu. Konsumentom udzielono informacji o jakości wody, w tym braku zagrożenia dla zdrowia.

V. INNE WYBRANE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Miasta i tereny wiejskie – gospodarka odpadami komunalnymi, usuwanie ścieków bytowych, szalety publiczne, zgłoszone interwencje

Na nadzorowanym terenie powiatu ząbkowickiego brak jest składowisk odpadów komunalnych. Odpady z terenu poszczególnych gmin, zbierane są przez podmioty zajmujące się ich zbiórką i wywożone na składowiska zlokalizowane poza teren powiatu. Za odbiór odpadów odpowiadają poszczególne gminy. Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, co potwierdzono w trakcie kontroli nadzorowanych obiektów.

Nieczystości płynne z 5 miast (Ząbkowice Śl., Ziębice, Bardo, Złoty Stok, Kamieniec Ząbkowicki) oraz z 28 wsi odprowadzane są poprzez kanalizację do oczyszczalni ścieków. W pozostałych miejscowościach mieszkańcy posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe, z których ścieki odprowadzane są do stacji zlewnych zlokalizowanych przy oczyszczalniach ścieków na terenie i poza powiatem ząbkowickim.

Z pośród 7 gmin w 4 prowadzone są szalety publiczne stale skanalizowane, zlokalizowane przy parkingach, parku, targowiskach, w parku handlowym. W 2023 r. skontrolowano 4 ustępy publiczne oraz 2 parkingi z ustępami. Stan sanitarny i techniczny uznano za dobry.

W 2023 r. z terenów miejskich wpłynęło 5 wniosków, w tym:

- wnioski załatwione we własnym zakresie – 3, dotyczyły:
 - ✓ stanu porządkowego pływalni „Słoneczny Park Wodny w Ząbkowicach Śląskich” – 1, przeprowadzono kontrolę, wniosek zasadny,
 - ✓ zagrożenia epidemiologicznego spowodowanego złym stanem sanitarnym mieszkania – 2.

Po oględzinach pierwszego lokalu, stwierdzono że wniosek jest niezasadny. w drugim przypadku ze względu na brak możliwości zlokalizowania posiadacza mieszkania prowadzono postępowanie wyjaśniające, w trakcie którego wnioskodawca poinformował o doprowadzeniu mieszkania do właściwego stanu sanitarnego,

- wnioski przekazane wg właściwości do innego organu – 2, dotyczyły:
 - ✓ niewłaściwego stanu sanitarnego mieszkania, tj. gromadzenia odpadów i deratyzacji. Sprawę przesłano do załatwienia Burmistrzowi Ziębic, który złożył wniosek do Naczelnego Sądu Administracyjnego o rozpatrzenie sporu kompetencyjnego. Sprawa jest w toku,
 - ✓ nieprawidłowości w gromadzeniu, opróżnianiu i utrzymaniu w sprawności zbiornika przepływowego na nieczystości płynne. Sprawę przesłano do Burmistrza Ząbkowic Śląskich oraz Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Ząbkowicach Śląskich.
- Ponownie rozpatrywano wniosek dotyczący niewłaściwego stanu sanitarnego mieszkania w Ząbkowicach Śląskich, który wpłynął w 2022 r. Na posiadacza mieszkania nałożono decyzją obowiązki dezynfekcji, dezynsekcji z terminem natychmiastowej wykonalności. Przeprowadzone 3 kontrole sprawdzające nie potwierdziły wykonania decyzji, w związku z czym na stronę nałożono grzywny w celu przymuszenia oraz 3 decyzje rachunkowe za koszty kontroli. Do końca 2023 r. nałożone obowiązki nie zostały wykonane.

W 2023 r. z urzędu, po otrzymaniu informacji od innych podmiotów podejmowano dodatkowe działania:

- pismo z Policji (przyjęte w grudniu 2022 r.):

Prowadzono postępowanie administracyjne w sprawie niewłaściwego stanu sanitarnego mieszkania w Ząbkowicach Śląskich. Kontrola wykazała gromadzenie odpadów komunalnych mogących stanowić zagrożenie szerzenia się zakażeń.

Posiadacza zobowiązano decyzją do dezynfekcji, dekontaminacji i dezynsekcji mieszkania.

W związku z utrudnianiem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez uniemożliwianie rekontroli oraz nieodbieranie korespondencji, skierowano do sądu wniosek o ukaranie.

W ramach tego postępowania przeprowadzono również 1 kontrolę stanu sanitarnego części wspólnych, za które odpowiada zarządca budynku. Stan sanitarny oceniono pozytywnie.
- informacje od zarządców budynków - 2:

Dotyczyły zagrożenia epidemiologicznego po ujawnieniu długotrwałego pozostawiania zwłok ludzkich w mieszkaniu. W trakcie czynności wyjaśniających i wydaniu zaleceń przeprowadzenia zabiegów sanitarnych, zarządcy poinformowali o wykonaniu dezynfekcji skażonych powierzchni.

W 2023 r. z terenów wiejskich nie wpłynął żaden wniosek.

Prowadzono postępowanie mające na celu sprawdzenie wykonania decyzji w sprawie dotyczącej niewłaściwego stanu sanitarnego mieszkania w Ciepłowodach (wniosek i decyzja z 2021 r.). Po bezskutecznych próbach ponownych oględzin mieszkania (posiadacz nieobecny, odmawiał wstępu) w 2023 r. skierowano do sądu wniosek o ukaranie w związku z utrudnianiem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Sąd oddalił wniosek z przyczyn braków formalnych. Podejmując dalsze wielokrotne próby oględzin mieszkania, w lipcu przeprowadzono kontrolę sprawdzającą stwierdzając nie wykonanie obowiązków wynikających z decyzji. Nałożono grzywnę w celu przymuszenia.

W ubiegłym roku z Ośrodków Pomocy Społecznej wpłynęły 2 zgłoszenia dotyczące stanu sanitarnego posesji na terenie wiejskim. Przekazane informacje zostały rozpatrzone z urzędu – po analizie spraw PPIS stwierdził brak podstaw do działania wg kompetencji.

2. Domy pomocy społecznej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śl. nadzoruje 7 domów pomocy społecznej. W 2023 r. wszystkie obiekty zostały skontrolowane, przeprowadzono 7 kontroli stanu sanitarnego i 3 kontrole jakości wody w zakresie bakterii Legionella.

W 2 obiektach stwierdzono uchybienia stanu technicznego. Zarządzających zobowiązano pisemnie do usunięcia stwierdzonych uchybień.

Dyrekcje placówek poinformowały o wykonaniu części zaleceń i o terminie wykonania pozostałych do 30.06.2026 r. (wymiana futryn, pokrycia podłóg).

W 6 domach pomocy społecznej w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy przeprowadzili badania wody ciepłej w kierunku oznaczeń bakterii Legionella sp. Wyniki badań opisano w rozdziale IV pkt. 5 niniejszego opracowania. Spośród nadzorowanych 7 obiektów, w 3 obowiązuje trzyletni cykl badania wody ciepłej, po pozytywnych wynikach badań w dwóch kolejnych latach.

Pozostałe 4 obiekty, ze względu na stwierdzenie skażenia w różnym stopniu, częstotliwość badań dostosowują do wymagań określonych w tabeli B załącznika nr 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294).

W ramach działań informacyjno-edukacyjnych właścicielom/zarządcom przekazano zalecenia dotyczące profilaktyki wewnętrznych systemów wodociągowych wody ciepłej.

3. Placówki zapewniające całodobową opiekę i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Na terenie powiatu ząbkowickiego działają 4 placówki zapewniające całodobową opiekę. W 2023 r. wszystkie obiekty zostały skontrolowane, w 2 obiektach stwierdzono uchybienia w stanie sanitarno-technicznym. Właściciele poinformowali o usunięciu większości stwierdzonych usterek i wyznaczyli termin do 31.03.2024 r. dla wykonania pozostałych.

W 3 obiektach w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzono badania wody ciepłej w kierunku oznaczeń bakterii *Legionella sp.* W jednym obiekcie stwierdzono średnie skażenie, wyniki badań opisano w rozdziale IV pkt. 5 niniejszego opracowania.

W ramach działań informacyjno-edukacyjnych właścicielom/zarządom pisemnie przekazano zalecenia dotyczące profilaktyki utrzymania wewnętrznych systemów wodociągowych wody ciepłej.

W 2023 r. nadzorem objęte były 2 inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, tj. Dom Dziennego Pobytu Senior+ w Ząbkowicach Śląskich i Centrum Seniora w Bardzie. Oba obiekty skontrolowano i oceniono pozytywnie.

4. Zakłady fryzjerskie

W ewidencji znajduje się 68 zakładów, skontrolowano 38, wykonując 38 kontroli. Wszystkie obiekty oceniono pozytywnie.

Prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie zagrożeń wynikających przy świadczeniu usług, m.in. dezynfekcji powierzchni i narzędzi, zagrożeń HBV, HCV i HIV oraz deratyzacji posesji.

W 2023 r. stwierdzono uchybienia stanu technicznego w 2 obiektach w Ząbkowicach Śląskich i Ziębicach. Właściciele wykonali prace naprawcze. W 1 przypadku problem z mokną ścianą został przekazany do zarządcy budynku, tj. ZGK Sp. z o.o. w Ząbkowicach Śląskich.

5. Zakłady kosmetyczne

W ewidencji znajduje się 70 salonów, kontrolą objęto 45, wykonując 46 kontroli sanitarnych.

Prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie zagrożeń przy świadczeniu usług, tj. m.in. dezynfekcji powierzchni i narzędzi, sterylizacji narzędzi, zagrożeń HBV, HCV i HIV oraz deratyzacji posesji.

Nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym stwierdzono w 1 obiekcie w Ząbkowicach Śląskich. Stwierdzono niezastosowanie w praktyce zapisów „Procedury zachowania czystości i higieny” w kwestii częstotliwości przeprowadzania biologicznej kontroli skuteczności procesów sterylizacji.

Kosmetyczkę ukarano mandatem karnym w wysokości 150 zł oraz wydano zalecenia: przeprowadzania kontroli biologicznej procesów sterylizacji zgodnie z w/w procedurą i każdorazowo po awarii autoklawu oraz dostarczenia do siedziby PSSE sprawozdania z kolejnej kontroli biologicznej procesów sterylizacji. Stronę obciążono kosztami kontroli. W grudniu 2023 r. przeprowadzono rekontrolę, podczas której bieżący stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny uznano za prawidłowy.

W związku z powyższym wszystkie obiekty w tej grupie oceniono pozytywnie.

6. Zakłady odnowy biologicznej i tatuażu

W ewidencji znajduje się 9 zakładów odnowy biologicznej (w tym solarium) oraz 1 salon tatuażu. Skontrolowano 8 obiektów.

Właściciel solarium realizuje obowiązki zgodnie z zapisami ustawy z dnia 15 września 2017 roku o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz.U. z 2017 r. poz. 2111).

Prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie zagrożeń wynikających przy świadczeniu usług, min. w zakresie dezynfekcji sprzętu i powierzchni, zagrożeń HBV, HCV i HIV oraz deratyzacji posesji.

W 2023 r. w 1 zakładzie odnowy biologicznej w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzono badanie wody ciepłej w kierunku oznaczeń bakterii *Legionella sp.*, które nie wykazało przekroczeń.

Stwierdzono usterki techniczne w 1 obiekcie (siłowni), zarządca poinformował o ich usunięciu. W pozostałych skontrolowanych obiektach stan higieniczno-sanitarny i techniczny uznano za dobry.

7. Zakłady świadczące łącznie różne usługi upiększające ciało (np. zakład fryzjersko - kosmetyczny lub kosmetyczny i odnowy biologicznej)

W ewidencji znajduje się 7 zakładów, w tych w 4 świadczone są usługi fryzjerskie i kosmetyczne, 2 salony z usługami fryzjerskimi i odnowy biologicznej (z solarium) oraz 1 obiekt prowadzący usługi kosmetyczne i odnowy biologicznej (z solarium).

W 2023 r. skontrolowano 3 obiekty, których stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń.

VI. ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

1. Ocena środowiska pracy

W 2023 r. w ewidencji PPIS w Ząbkowicach Śl. w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy znajdowało się 189 obiektów – łącznie posiadających 5278 pracowników na umowę o pracę. W ramach nadzoru nad higieną i warunkami zdrowotnymi w środowisku pracy przeprowadzono 112 kontroli sanitarnych w 81 zakładach pracy działających na terenie powiatu ząbkowickiego. W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami higieniczno-sanitarnymi wydano w sumie 115 decyzji administracyjnych, w tym 58 decyzji merytorycznych z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, 57 decyzji płatniczych oraz 2 postanowienia dotyczące terminu załatwienia sprawy. Wydano również 6 decyzji w sprawie chorób zawodowych i 14 postanowień dotyczących terminu załatwienia sprawy w tym zakresie oraz przeprowadzono 9 dochodzeń epidemiologicznych, w tym 3 na prośbę innych Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych..

Uchybienia stwierdzone podczas kontroli to między innymi:

- przekroczenia NDN/NDS czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- brak lub nieaktualny program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do zminimalizowania ryzyka zawodowego związanego z przekroczeniami NDN/NDS czynników szkodliwych,
- brak kontrolnych pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- brak wpisów w kartach i rejestrach czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- brak lub nieprawidłowości w ocenie ryzyka zawodowego, w tym nieuwzględnienie narażenia na czynniki chemiczne, rakotwórcze lub biologiczne występujące w środowisku pracy,
- brak aktualnego spisu wszystkich stosowanych na zakładzie substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie,
- brak udostępnionych do wglądu dla pracowników aktualnych kart charakterystyk wszystkich stosowanych substancji/mieszanin chemicznych na terenie zakładu pracy,
- brak aktualnych kart charakterystyk wszystkich stosowanych substancji/mieszanin chemicznych na terenie zakładu pracy, w których zawarte są dane niezbędne do właściwej oceny konieczności wdrożenia zalecanych środków kontroli ryzyka oraz zastosowania ewentualnych środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia,

- kontrolne pomiary czynnika rakotwórczego wykonane w terminie niezgodnym z rozporządzeniem,
- brak rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na proces technologiczny, w którym dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- brak przesłanej rocznej informacji do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego oraz właściwego okręgowego inspektora pracy o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- przekroczenie dopuszczalnego terminu (do 15 stycznia) wysłania informacji rocznej, dotyczącej prac i pracowników narażonych na czynnik rakotwórczy, do DPWIS oraz OIP za rok 2022,
- dane zawarte w informacji rocznej dot. procesu technologicznego rakotwórczego za rok 2022 r. oraz korekcie wysłanej do DPWIS we Wrocławiu, niezgodne z wpisami w rejestrach prac i pracowników narażonych na czynnik rakotwórczy,
- brak aktualnych wpisów w rejestrze prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- brak aktualnych wpisów w rejestrze pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- brak deklaracji, w przypadku dostarczania klientowi substancji sklasyfikowanych w kat. 2 (Nadmanganian potasu), a w przypadku zwolnienia klienta na mocy obowiązujących przepisów ze składania deklaracji brak oświadczeń klientów o zwolnieniu z przedstawiania deklaracji,
- brak informacji za lata 2021 i 2022 o rocznym obrocie substancjami sklasyfikowanymi w kat. 2 i 3 przekazanej do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich,
- zły stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych (łuszcząca się, brudna powłoka malarska, ubytki tynku, zniszczone biurka i oparcia krzeseł, zalany sufit, brudne ściany, brak pomieszczenia sanitarnego umożliwiającego obmycie ciała po zakończeniu pracy, widoczne zacieki po zalaniu z dachu, niezabezpieczone kable elektryczne od oświetlenia sufitowego, uszkodzone płytki na schodach wejściowych do budynku, itd.).

W czasie kontroli przeprowadzonych w 2023 r. nie stwierdzono uchybień, które skutkowałyby unieruchomieniem stanowiska, oddziału lub zakładu pracy. Nie nałożono również mandatów karnych.

2. Chemikalia – wprowadzanie do obrotu i stosowanie w działalności zawodowej

W 2023 r. pod nadzorem PPIS w Ząbkowicach Śl. wpisanych w ewidencję było 47 obiektów (mieszanki chemiczne, produkty biobójcze, prekursorzy narkotykowe, produkty kosmetyczne). W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 31 kontroli sanitarnych w obiektach stosujących chemikalia.

W tym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak aktualnego spisu wszystkich stosowanych na zakładzie substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie,
- brak udostępnionych do wglądu dla pracowników aktualnych kart charakterystyk wszystkich stosowanych substancji/mieszanin chemicznych na terenie zakładu pracy,
- brak aktualnych kart charakterystyk wszystkich stosowanych substancji/mieszanin chemicznych na terenie zakładu pracy, w których zawarte są dane niezbędne do właściwej oceny konieczności wdrożenia zalecanych środków kontroli ryzyka oraz zastosowania ewentualnych środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia.

W ramach nadzoru w zakresie czynników biobójczych przeprowadzono 8 kontroli, w tym 4 kontrole w obiektach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 4 w zakresie stosowania produktów biobójczych. Podczas kontroli oceniano również karty charakterystyki oraz oznakowanie opakowań preparatów chemicznych. W ewidencji na terenie powiatu ząbkowickiego znajduje się jeden podmiot odpowiedzialny za wprowadzanie produktów biobójczych do obrotu, tzw. pierwszy wprowadzający. Podczas kontroli prowadzonych w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano decyzji administracyjnych.

W ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 od 2023 r. w ewidencji znajdują się dwa podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy narkotykowe kat. 2 i 3 na zasadzie pośrednictwa. Ponadto nadzorem zostały objęte podmioty stosujące prekursorzy, w tym głównie szkoły podstawowe i ponadpodstawowe (z uwagi na przeprowadzane doświadczenia w pracowniach chemicznych) oraz zakłady pracy (np. pływalnia). W 2023 r. przeprowadzono 6 kontroli, w tym 4 u podmiotów wprowadzających do obrotu i 2 w podmiotach stosujących. Wystawiono 3 decyzje merytoryczne w tym zakresie oraz 2 decyzje płatnicze.

3. Ocena narażenia zawodowego

Na terenie powiatu ząbkowickiego w 30 obiektach stwierdza się w środowisku pracy przekroczenia obowiązujących norm czynników szkodliwych dla zdrowia. W warunkach szkodliwych związanych z przekroczeniami NDS/NDN czynników szkodliwych pracują ogółem 424 osoby (395 osób w przekroczeniach czynników fizycznych (hałas, wibracje), 35 osób w nadmiernym zapyleniu oraz 16 osób w przekroczeniach czynników chemicznych). Niektóre osoby pracują w przekroczeniach kilku czynników szkodliwych dla zdrowia (np. hałas i zapylenie lub hałas i wibracje). Dominującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest nadal ponadnormatywny hałas. Mimo tego w 2023 r. nie stwierdzono chorób zawodowych spowodowanych szkodliwym działaniem tego czynnika.

W zakładach pracy, w których występują przekroczenia NDS/NDN czynników szkodliwych dla zdrowia, pracodawcy w celu zminimalizowania ryzyka zawodowego z tym związanego opracowują i wprowadzają w życie program działań organizacyjno-technicznych, w tym zapewniają pracownikom ochrony zbiorowe (np. kurtyny, obudowy maszyn, skuteczną wentylację) i ochrony indywidualne, w tym: ochronniki słuchu, maseczki przeciwpyłowe, rękawice lub wkładki antywibracyjne oraz specjalne kombinezony. Wyposażają również pracowników w odzież roboczą chroniącą przed czynnikami uciążliwymi występującymi w miejscu pracy: zimnem, wilgocią, brudem, itp.

Innymi szkodliwymi czynnikami występującymi w środowisku pracy są czynniki biologiczne. Obecnie w ewidencji Stacji znajduje się 96 zakładów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku sprawozdawczym skontrolowano 29 zakładów, w których w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne pracuje 646 osób, w tym w narażeniu na czynniki biologiczne należące do gr. 3 zagrożenia pracuje 360 osób. W tej grupie znajdują się między innymi pracownicy służby zdrowia, leśnictwa, pracownicy oczyszczalni ścieków i zakładów komunalnych, pracownicy przemysłu spożywczego, w tym młynów zbożowych i piekarni oraz pracownicy przemysłu mięsnego i pracownicy zakładów pogrzebowych.

W zakresie nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi przeprowadzono w roku sprawozdawczym 33 kontrole. Nie wydano żadnych decyzji w tym zakresie.

Z analizy środowiska pracy zakładów znajdujących się w ewidencji naszej PSSE wynika, że w 41 nadzorowanych obiektach występuje narażenie na szkodliwe czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Są to w większości stacje paliw, w których pracownicy mają kontakt z benzenem oraz zakłady stolarskie, w których ze względu na proces technologiczny zatrudnieni pracownicy są narażeni na pył drewna.

Do tej grupy zaliczono również prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną, spaliny emitowane z silników Diesla oraz na szkodliwe działanie benzyny niskowrzącej, benzyny do lakierów i formaldehydu.

W związku z tym, w porównaniu do lat ubiegłych, liczba zakładów z czynnikiem rakotwórczym wzrosła z 34 (w 2022 r.) do 41 zakładów w roku sprawozdawczym.

Obecnie w 34 skontrolowanych zakładach pracuje w kontakcie lub w narażeniu na szkodliwy czynnik rakotwórczy ogółem 268 osób, w tym 244 mężczyzn (w 2022 r. było 180).

W przeszłości na terenie powiatu ząbkowickiego istniał zakład: Huta „Szklary” w Szklarach (całkowita likwidacja zakładu w styczniu 2001 r.), w którym pracownicy byli narażeni na szkodliwe działanie pyłów zwłókniających pochodzenia krzemowo-azbestowego zawierających wolną krystaliczną krzemionkę i azbest. Do tej pory u byłych pracowników tego zakładu są stwierdzane choroby zawodowe związane z chorobami płuc, w tym w postaci pylic płuc azbestowych i krzemowych, zgrubień opłucnej oraz chorób nowotworowych płuc.

Obecnie na terenie powiatu ząbkowickiego podmioty prowadzące działalność gospodarczą nie stosują surowców zawierających azbest. Na naszym terenie azbest występuje głównie w postaci eternitowych poszyc dachowych. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli warunków pracy osób zatrudnionych przy zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

W ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi na terenie nadzorowanym przez PSSE w Ząbkowicach Śląskie ewidencją objęto 17 obiektów zajmujących się obrotem i 2 podmioty wytwarzające i konfekcjonujące produkty kosmetyczne. W tym zakresie przeprowadzono 4 kontrole w obiektach zajmujących się obrotem produktów kosmetycznych (sklepy) i pobrano 2 próbki produktów kosmetycznych do badań mikrobiologicznych w podmiocie wytwarzającym. Nie wydano żadnych decyzji merytorycznych w tym zakresie.

4. Choroby zawodowe

W 2023 roku wpłynęło 14 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych, przeprowadzono 9 dochodzeń/wizytacji w tych sprawach oraz wydano 6 decyzji, w tym 5 dotyczących stwierdzenia choroby zawodowej i 1 dot. braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. W tym zakresie sporządzono również 32 karty oceny narażenia zawodowego.

Wydane decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczyły następujących chorób:

- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka ręki prawej i lewej – wydano 1 decyzję – choroba została rozpoznana na stanowisku: malarz-murarz-glazurnik-pracownik ogólnobudowlany,

- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych – wydano 1 decyzję – choroba rozpoznana u nauczyciela,
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią – wydano 1 decyzję – choroba rozpoznana u nauczyciela,
- pylice płuc – wydano 2 decyzje o stwierdzeniu pylicy azbestowej – choroby rozpoznano u byłych pracowników Huty „Szkлары” w Szklarach (całkowita likwidacja zakładu w 2001 r.) w wyniku narażenia na pyły zawierające azbest.

VII. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI

W zakresie bezpieczeństwa żywności w 2023 roku skontrolowano 412 obiektów spośród 1072 zarejestrowanych, gdzie przeprowadzono łącznie 624 kontrole. Pobrano 171 próbek żywności do badań laboratoryjnych. Wydano 168 decyzji merytorycznych w wyniku naruszenia wymagań higienicznych oraz dotyczących poprawy stanu technicznego oraz 277 decyzji płatniczych, a za zły stan sanitarny nałożono 50 mandatów karnych na kwotę 12600 zł.

Przy ocenie warunków sanitarnych kontrolowanych zakładów brano pod uwagę kryteria oceny sanitarnej obiektów żywności i żywienia, tj. m.in. stan higieniczny i wpływający na niego stan techniczny i porządkowy pomieszczeń, wyposażenia oraz otoczenia zakładu, jakość i identyfikowalność surowców wykorzystywanych do produkcji, jakość wody stosowanej do przygotowywania żywności, stan zdrowia personelu pracującego w kontakcie z żywnością, gospodarka odpadami, wdrożenie i stosowanie systemów kontroli wewnętrznej odpowiednio do rodzaju działalności: dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) lub systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP).

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywności i żywienia jest bardzo zróżnicowany. Wynika to przede wszystkim z faktu, że przedsiębiorstwa działające na rynku, w szczególności spożywczym stanowią obszerną grupę zakładów produkcyjnych, usługowych, handlowych, transportowych, żywienia zbiorowego oraz związanych z funkcjonowaniem obiektów użyteczności publicznej (szpitale, żłobki, przedszkola, szkoły, domy opieki) zróżnicowaną skalą i etapem poprowadzonej działalności.

W 2023 roku pobrano do badań laboratoryjnych 171 próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.

Próbki zostały pobrane w następujących grupach zakładów: wytwórnie lodów – 5 próbek, piekarnie – 1 próbka, ciastkarnie – 5 próbek, przetwórnie owocowo-warzywne – 2 próbki, zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego – 5 próbek, producenci pierwotni – 6 próbek, sklepy spożywcze – 139 próbek, apteki – 1 próbka, inne obiekty obrotu żywnością – 5 próbek, miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością – 2 próbki. Próbki zostały dostarczone do laboratoriów i przebadane w następujących kierunkach:

- WSSE Wrocław;
 - ✓ pozostałości pestycydów – 7 próbek,
 - ✓ materiały i wyroby do kontaktu z żywnością – 3 próbki,
 - ✓ metale – 14 próbek,
 - ✓ histamina – 18 próbek,
 - ✓ mikrobiologia – 96 próbek,
 - ✓ mikotosyny – 10 próbek,
- WSSE Poznań;
 - ✓ GMO – 2 próbki,
- WSSE Kraków;
 - ✓ zawartość witamin i składników mineralnych – 2 próbki,
- WSSE Opole;
 - ✓ substancje dodatkowe – 10 próbek,
- PSSE Ząbkowice Śląskie;
 - ✓ znakowanie – 2 próbki,
- Państwowy Instytut Weterynaryjny - PIB Puławy;
 - ✓ antybiotykooporność – 2 próbki,
- WSSE Kielce;
 - ✓ WWA – 4 próbki,
- Narodowy Instytut Leków w Warszawie;
 - ✓ obecność niedeklarowanej substancji farmakologicznie czynnej – 1 próbka.

1. Obiekty produkcji i obrotu żywności oraz żywienia zbiorowego

a) Zakłady produkcji żywności

Na terenie powiatu ząbkowickiego zarejestrowanych jest 484 zakładów produkcji żywności: 2 wytwórnie lodów, 2 automaty do lodów, 6 piekarni, 4 ciastkarnie, 1 przetwórnia owocowo-warzywna, 4 zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego, 9 innych wytwórni żywności, 456 rolników (w ramach produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich oraz RHD). Przeprowadzono łącznie 68 kontroli w zakładach. Dodatkowo w ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badań laboratoryjnych 24 próbki środków spożywczych. W tej grupie obiektów wydano 18 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień sanitarnych, a najczęściej występującymi uchybieniami były:

- nieprawidłowy stan techniczny sufitów i ścian w pomieszczeniach produkcyjnych,
- urządzenia i sprzęt produkcyjny w złym stanie technicznym,
- brak aktualnych wyników badań gotowego wyrobu produkowanego przez zakład,

- brak bieżącej ciepłej wody, brak potwierdzenia jakości wody stosowanej w zakładzie,
- brak aktualnych szkoleń zatrudnionego personelu w zakresie GHP/GMP i HACCP.

Na szczególną uwagę zasługują:

- Silesian Grain Sp. z o.o. w Ziębicach, który zajmuje się przemiałem ziarna kukurydzy na mąkę i kasze z przeznaczeniem do dalszego przetwarzania dla przemysłu spożywczego.

Produkty te mają zastosowanie głównie jako: substytuty słoju jęczmiennego w browarnictwie, surowiec do produkcji chrupków kukurydzianych czy snacków itd. Zakład zatrudnia 43 osoby. Zakład łączy nowoczesną technologię i doskonałe warunki uprawy kukurydzy jakie znajdują się na Dolnym Śląsku. Swoje produkty sprzedaje na teren całego kraju, do krajów UE (Niemcy, Czechy, Włochy, Francja) oraz do krajów trzecich (Jordania, Izrael). Młyn wdrożył i pracuje zgodnie z systemem jakości HACCP. Silesian Grain dzięki przynależności do Grupy Ziębice ma zapewnione stałe dostawy ziarna kukurydzy o jakości odpowiedniej dla przemysłu spożywczego.

- Silesian Flour Sp. z o.o. w Ziębicach działający od 13 października 2015r. w zakresie: przetwarzania mąk (mąka pszenna, mąka kukurydziana) w celu uzyskania produktów o zmodyfikowanej lepkości, wilgotności i granulacji z przeznaczeniem do dalszego przetwarzania w przemyśle spożywczym. Maksymalna wielkość produkcji: 60 ton/dobę. Wyroby są sprzedawane na teren Polski, do krajów UE (Holandia, Belgia) oraz do krajów trzecich (Jordania). Gotowe wyroby pakowane są w worki typu big-bag 1000 kg lub papierowe a' 25 kg. Wyroby zakładu są stosowane przez odbiorców do produkcji np. makaronów, panierek. Dodatkowo w 2017 r. uruchomiono w zakładzie dodatkową linię produkcyjną mieszanek produktów przemiału ziarna kukurydzy i pszenicy z innymi środkami spożywczymi (sól, pietruszka suszona nać, pieprz biały mielony). Maksymalna wydajność linii produkcyjnej: 24 tony/dobę.

Mieszanki przeznaczone są do dalszego przetwarzania przez odbiorców przemysłu spożywczego (np. panierki do ryb, mięsa drobiowego). Zakład wdrożył certyfikowane systemy: HACCP, BRC.

W 2023 roku przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w zakładach. Nie nakładano mandatów karnych.

- Kolejnym znaczącym zakładem jest Zakład Masfrost „Ziębice” Sp. z o. o. w Ziębicach jest producentem mrożonych warzyw i mieszanek warzywnych (por, seler, marchew, groszek zielony, brukselka, pietruszka, kalafior, fasolka szparagowa, kukurydza, bób). Towar przeznaczony jest na rynek krajowy dla dużych sieci handlowych, kraje UE (Niemcy, Holandia, Słowacja, Czechy, Węgry, Belgia) oraz Zjednoczone Emiraty Arabskie, Republika Południowej Afryki, Kolumbia i Kanada. Wielkość produkcji jest zmienna i zależna od zamówień, dostępności surowca, warunków atmosferycznych. Wykorzystywane surowce pozyskiwane są od kontraktowanych plantacji powiatu ząbkowickiego lub kupowane do konfekcjonowania z innych zakładów.

Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne. Wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące poprawy stanu technicznego zakładu. Zakład zatrudnia w sezonie 180 osób. Nie nakładano mandatów karnych. Dodatkowo pobrano do badań laboratoryjnych 2 próbki gotowego wyrobu w zakładzie – wyniki prawidłowe. Zakład opracował i wdrożył zasady systemu HACCP.

b) Zakłady obrotu żywnością

W grupie obrotu żywnością zewidencjonowano 367 obiektów, w tym: 203 sklepy, 5 kiosków, 2 magazyny hurtowe, 101 środków transportu, 40 innych obiektów obrotu żywnością i 16 aptek.

W tej grupie obiektów prowadzono kontrole kompleksowe wg arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu obrotu żywnością oraz kontrole sprawdzające i tematyczne/interwencyjne oraz w związku z powiadomieniami alarmowymi w ramach systemu RASFF.

Przeprowadzono 314 kontroli oraz wydano 64 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień sanitarnych. Dodatkowo w ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badań laboratoryjnych 145 próbek środków spożywczych wprowadzanych do obrotu. Za zły stan sanitarny nałożono 36 mandatów karnych na kwotę 9250 zł.

Podczas kontroli sprawdzano stan sanitarno-higieniczny, techniczny, higienę osobistą zatrudnionych pracowników, orzeczenia lekarskie, magazynowanie środków spożywczych, ciągłość łańcucha chłodniczego, segregację żywności, znakowanie żywności oraz dokumentację w ramach systemu HACCP i identyfikację produktów spożywczych w szczególności mięsa i wędlin.

Dodatkowo szczególną uwagę zwracano na sposób zagospodarowania produktów przeterminowanych oraz odpadów oraz sprzedaż żywności nieopakowanej.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami w tej grupie obiektów były:

- brak zachowanej higieny magazynowania i sprzedaży żywności,
- nieprawidłowy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń oraz urządzeń,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich zatrudnionego personelu,
- nieprawidłowy stan sanitarny bezpośredniego otoczenia obiektu,
- brak prawidłowej odzieży ochronnej zatrudnionego personelu,
- nieprawidłowe warunki przechowywania żywności w urządzeniach chłodniczych,
- brak bieżących zapisów z zakresu GHP oraz systemu HACCP.

c) Zakłady żywienia zbiorowego

W grupie zakładów żywienia zbiorowego w 2023 roku w ewidencji było 213 zakładów, w tym 146 zakładów żywienia zbiorowego otwartego oraz 67 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w których przeprowadzono 235 kontroli oraz wydano 48 decyzji administracyjnych nakazujące usunięcie uchybień sanitarnych. Za zły stan sanitarny nałożono 14 mandatów karnych na kwotę 3350 zł.

Dodatkowo kontrolą objęto przede wszystkim zakłady zbiorowego żywienia wysokiego ryzyka, wytypowane na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń i ich wpływu na zdrowie ludzi oraz zgłaszane w ramach interwencji przez konsumentów, dotyczących:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów wykorzystywanych przy produkcji;
- niewłaściwej higieny personelu i nieprzestrzegania higieny podczas produkcji posiłków;
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego zakładu;
- niewłaściwej gospodarki odpadami.

W tej grupie obiektów prowadzono postępowania administracyjne na stan techniczny pomieszczeń, sprzętu produkcyjnego, na badanie wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie oraz opracowanie procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:

- nieprawidłowy stan techniczny,
- brak czystości bieżącej,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, w tym brak segregacji,
- brak orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak przestrzegania procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP systemu HACCP, brak wymaganych procedurami zapisów;
- brak potwierdzenia jakości wody stosowanej w zakładzie.

Dodatkowo podczas kontroli przeprowadzanych w jednostkach systemu oświaty sprawdzano realizację wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Nieprawidłowości z powyższego zakresu omawiano z osobami odpowiedzialnymi w jednostkach systemu oświaty podczas przedstawiania wyników kontroli.

d) Wytwórnice materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

Wg ewidencji zarejestrowane były 2 zakłady produkujące opakowania do żywności oraz wyroby do kontaktu z żywnością;

- Netplast Sp. z o. o. Rynek 1, 57-250 Złoty Stok – produkcja opakowań do żywności z siatki polietylenowej. Zakład działa sezonowo w zależności od złożonych zamówień,
- FORTUNA ul. Kamieniecka 104, 57-200 Ząbkowice Śląskie – produkcja uszczelek i gumek do słoików (wecków) z silikonu i kauczuku. Zakład działa sezonowo w zależności od złożonych zamówień.

Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne w zakładach. Nie nakładano mandatów karnych. Dodatkowo w tej grupie obiektów wydano 1 decyzję administracyjną.

e) Miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością

Wg ewidencji zarejestrowano 6 sklepów. Przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Nie stwierdzono uchybień, nie prowadzono postępowania administracyjnego. Dodatkowo pobrano do badań laboratoryjnych 2 próbki – wyniki prawidłowe.

Kontrola obejmowała sprawdzenie dokumentacji poświadczającej bezpieczeństwo wyrobów oferowanych do sprzedaży, traceability, oznakowanie, deklaracje zgodności, dokumenty towarzyszące, warunki sanitarne miejsc sprzedaży.

VIII. OBIEKTY I TRASY TURYSTYCZNE

W powiecie ząbkowickim znajdują się następujące miejscowości o znaczeniu turystycznym: Ząbkowice Śląskie, Ziębice, Złoty Stok, Bardo, Kamieniec Ząbkowicki, Srebrna Góra i Henryków. W sezonie letnim kontrole skierowane były głównie na stan sanitarny bazy noclegowej oraz miejsc wypoczynku i rekreacji wodnej.

1. Obiekty produkcji i obrotu żywności oraz żywienia zbiorowego

Na terenie gmin powiatu ząbkowickiego znajdują się obiekty żywienia zbiorowego ważne ze względu na lokalizację przy trasach turystycznych o zwiększonym ruchu w sezonie letnim. Najważniejsze dla ruchu turystycznego są gminy: Ząbkowice Śląskie, Ziębice, Bardo, Złoty Stok, Kamieniec Ząbkowicki i Stoszowice.

Przez gminę Ząbkowice Śląskie i Bardo przebiega droga krajowa nr 8, będąca kluczowym szlakiem komunikacyjnym w kierunku bogatej w atrakcje turystyczne Kotliny Kłodzkiej. Znaczna część turystów docenia walory turystyczne miejscowości naszego powiatu, takie jak ruiny zamku i Krzywą Wieżę w Ząbkowicach Śląskich, Neogotycki Pałac w Kamieńcu Ząbkowickim, monumentalną Twierdzę Srebrnogórską i Opactwo Cysterskie w Henrykowie czy sanktuarium w Bardzie.

W Bardzie nadzorem sanitarnym związanym z ruchem turystycznym objęto następujące obiekty:

- Dom Wypoczynkowy „BRIDO” w Bardzie, ul. Grunwaldzka 41,
- Restauracja-Zajazd „Hajduk” w Bardzie, Opolnica 51,
- Dom Wczasów Dziecięcych, Bardo, ul. Polna 10,
- Hotel „BARDO” w Bardzie, ul. Lipowa 5,
- Mała gastronomia, parking leśny, Dębowa, ul. Dębowa 10,

- Pizzeria Verona w Bardzie, ul. Główna 14,
- Restauracja „Dębowina”, Dębowina 2,
- Bar „Pyza” Bardo, ul. Główna 20-22,
- Stacja Smaku, Bardo, ul. Kolejowa 15,
- Bardzkie Pierniki Fabryka, Bardo, Rynek 4,
- SKI RAFT w Bardzie, ul. Skalna,
- P&W Sport - Punkt małej gastronomii w Bardzie ul. Grunwaldzka.

Duże znaczenie turystyczne posiada miasto Złoty Stok z udostępnioną do zwiedzania turystom nieczynną kopalnią złota, parkiem linowym oraz trasami rowerowymi. Przez gminę Złoty Stok przebiega droga krajowa nr 46 łącząca województwa południowe i południowo-wschodnie z Kotliną Kłodzką, stanowiąc ważny szlak komunikacyjny.

Ważniejsze dla miejscowości obiekty żywienia i żywności objęte nadzorem sanitarnym to:

- Pizzeria „Palermo” w Złotym Stoku, ul. Polna 3,
- Zajazd „Darz Bór” w Złotym Stoku,
- Karczma „W Starej Kuźni” w Złotym Stoku, ul. Złota 7,
- Żywnienie Zbiorowe w Złotym Stoku, ul. Chemików 8,
- Bar „Apetit” w Złotym Stoku, ul. Kłodzka 1,
- Pensjonat EL-TAN, Laski 15,
- „Leśna Dolina”, Złoty Stok, ul. Traugutta 8a,
- „ZŁOTY JAR” Złoty Stok, ul. Złota 24,
- Gastronomia na stacji paliw PIEPRZYK, Złoty Stok, ul. Romualda Traugutta 6,
- Gastronomia na stacji paliw „ORLEN” w Złotym Stoku, ul. Sudecka 22.

Znaczenie turystyczne posiada także gmina Stoszowice, w związku z walorami turystycznymi miejscowości Srebrna Góra, posiadającej dużą bazę noclegowo-gastronomiczną. Od kilku lat notowany jest tutaj zwiększony ruch turystyki rowerowej ze względu na trasy rowerowe.

Skontrolowano tutaj ważniejsze dla bezpieczeństwa żywienia i żywności obiekty:

- Mała gastronomia Bastion Dolny w Srebrnej Górze, Forty,
- Restauracja „Sokółka” w Srebrnej Górze, ul. Letnia 25,
- Villa „Hubertus” w Srebrnej Górze, ul. Kręta 2,
- Dom Wycieczkowy Pod Fortami w Srebrnej Górze, ul. Widokowa 1,
- Restauracja „ILUZJA” w Srebrnej Górze, ul. Krótka 1,
- Mała gastronomia, ul. Kręta 4, 57-215 Srebrna Góra,
- Łowisko, smaźalnia „U Matiego” Rudnica 17,

- Dom Pod Twierdzą, Srebrna Góra, ul. Górne Miasto 1c,
- Ruchomy punkt małej gastronomii, Bike Experts, 57-215 Srebrna Góra,
- Karczma piwna „Górska Perła”, Srebrna Góra, ul. Kolejowa 6a,
- Centrum Turystyki Niekonwencjonalnej w Srebrnej Górze, ul. Górne Miasto 3a.

W Ząbkowicach Śląskich nadzorem sanitarnym związany z ruchem turystycznym objęto następujące obiekty:

- Mustafa Kebab, Ząbkowice Śląskie, ul. 1 Maja 7,
- Mała gastronomia przy ORLEN Ząbkowice Śląskie, ul. Powstańców Warszawy,
- Lokal „Pod Bykiem” Ząbkowice Śląskie, ul. Daleka 5,
- McDonald’s, Ząbkowice Śląskie, ul. Daleka 7,
- „Frankenstein Eiscafe”, Ząbkowice Śląskie, Rynek 31,
- Restauracja Olimpijska ul. Powstańców Warszawy 8i, Ząbkowice Śląskie,
- „Faraon Kebab”, Ząbkowice Śląskie, ul. Grunwaldzka 4,
- AMERICANA, Ząbkowice Śląskie, ul. Aliantów 2,
- Bar „Przemyk”, Ząbkowice Śląskie, ul. Grunwaldzka 12,
- Mała gastronomia, Ząbkowice Śląskie, ul. Kościuszki 31,
- „Café od Krzywą” Ząbkowice Śląskie, ul. Świętego Wojciecha 5/1,
- Smażalnia ryb, Ząbkowice Śląskie ul. Armii Krajowej 1,
- Pizzeria „Sycylia” Ząbkowice Śląskie, ul. Legnicka 16,
- Restauracja „Na Skarpie” Ząbkowice Śląskie, ul. 1 Maja 15f,
- Bar Miejski, Ząbkowice Śląskie ul. Ziębicka 2,
- KAVOSH, Kawiarnia, Ząbkowice Śląskie, Rynek 52.

W gminie Ziębice nadzorem sanitarnym związany z ruchem turystycznym objęto następujące obiekty:

- Cafe „Malina” Ziębice, Rynek 30,
- Hind Kebab, Ziębice ul. Wałowa 20,
- Bar „Ziębicki”, Ziębice, ul. Stolarska 9,
- Restauracja „ADA” Henryków, ul. Henryka Brodatego 51.

W gminie Kamieniec Ząbkowicki nadzorem sanitarnym związany z ruchem turystycznym objęto następujące obiekty:

- Zakład gastronomiczny, Kamieniec Ząbkowicki, ul. Złotostocka 27,
- Sezonowy punkt sprzedaży lodów, Kamieniec Ząbkowicki, ul. Zamkowa 1,
- Gastronomia ZUH Czaczanowska-Cisowska, Topola 2.

W sumie w zakładach żywnościowo – żywieniowych zlokalizowanych przy trasach turystycznych przeprowadzono 64 kontrole w 56 obiektach i wydano 10 decyzji administracyjnych w celu usunięcia nieprawidłowości.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli wykroczeniami nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1700 zł. W trakcie czynności kontrolnych w 2023 r. stwierdzano uchybienia sanitarne takie jak:

- niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych zatrudnionych pracowników,
- urządzenia i wyposażenie zakładu w niewłaściwym stanie technicznym,
- nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych (brak ciągłości łańcucha chłodniczego, brak segregacji środków spożywczych)
- ściany, sufity i podłogi w pomieszczeniu zakładu w niewłaściwym stanie technicznym,
- brak opracowanych procedur postępowania z odpadami poprodukcyjnymi zawierającymi produkty pochodzenia zwierzęcego oraz z odpadami III kategorii,
- brak udokumentowanej jakości mikrobiologicznej wody oraz wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie.

2. Stan sanitarny bazy noclegowej

W ewidencji znajdują się:

- 3 obiekty posiadające zaszeregowania do rodzaju hotel kategorii ******(1) lub *******(2) oraz 1 pensjonat – wszystkie zostały skontrolowane.

Podczas kontroli pensjonatu stwierdzono brak badań z instalacji wody ciepłej w zakresie oznaczenia bakterii *Legionella sp.* i nałożono obowiązek wykonania tych badań.

Na podstawie przedstawionych wyników badań stwierdzono bardzo wysokie skażenie bakteriami z rodzaju *Legionella sp.* wody i instalacji wody ciepłej w obiekcie. Wydano decyzję, którą m.in. nakazano bezzwłocznie wyłączenie z eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej. Obowiązki zostały zrealizowane. Po dokonaniu działań naprawczych badania wykonane w październiku 2023 r. wykazały brak skażenia instalacji wody ciepłej obiektu.

Hotele po badaniach wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.* w dwóch kolejnych latach zobowiązane są do badania wody ciepłej w odstępach 3 lat.

Prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie deratyzacji i dezynsekcji pomieszczeń.

W ewidencji znajdują się 74 inne obiekty hotelarskie, w tym 8 prowadzonych sezonowo. Skontrolowano 55 innych obiektów hotelarskich, wykonując 56 kontroli sanitarnych, w tym:

- obiekty hotelarskie – z 59 , skontrolowano 43 (w tym 4 działające sezonowo),
- gospodarstwa agroturystyczne – z 15, skontrolowano 12, w tym 2 działające sezonowo.

Nieprawidłowości stwierdzono w 4 innych obiektach hotelarskich, z czego w 3 wynikały z braku badań bakteriologicznych w kierunku *Legionella sp.* oraz z obecności bakterii *Legionella sp.*, natomiast w 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. W wyniku postępowania kontrolnego właściciele przedstawili prawidłowe wyniki badań bakteriologicznych, potwierdzające dobrą jakość wody z wewnętrznego systemu wody ciepłej obiektów.

W przypadku obiektu ze złym stanem sanitarnym i technicznym właścicielkę ukarano mandatem karnym w wysokości 200 zł oraz obciążono kosztami kontroli. W wyniku postępowania administracyjnego potwierdzono dobry stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny obiektu. W związku z czym inne obiekty hotelarskie zostały ocenione pozytywnie na koniec roku 2023.

W 26 obiektach przeprowadzono w ramach kontroli wewnętrznej badania wody z instalacji wody ciepłej w kierunku oznaczeń bakterii *Legionella sp.* Pozostałe obiekty hotelarskie, po badaniach wody w dwóch kolejnych latach, badają wodę ciepłą w odstępach 3 lat. W trakcie kontroli sanitarnych informowano właścicieli/zarządców, iż należy nadzorować stan sanitarny instalacji wody ciepłej, a także przeprowadzać czynności płukania i okresowej dezynfekcji instalacji i utrzymywać odpowiedniej temperatury wody na co dzień, w celu przeciwdziałania namnażaniu się bakterii *Legionella sp.*

W trakcie kontroli informowano właścicieli o ryzyku wystąpienia negatywnych skutków zdrowotnych u osób przebywających w miejscach możliwego bytowania gryzoni. Zalecano wykonywanie zabiegów deratyzacji w terminach zgodnie z obowiązującą uchwałą danej gminy. Dodatkowo informowano, iż należy zwrócić uwagę na konieczność eliminacji ryzyka wystąpienia w obiektach noclegowych insektów, w tym pluskiew.

3. Urządzenia i obiekty rekreacji wodnej

Na terenie powiatu w 2023 funkcjonowały 2 pływalnie: kryta i mieszana (kryto-odkryta), dla których wydano pozytywną roczną ocenę jakości wody.

W skład pływalni krytej „Słoneczny Park Wodny” w Ząbkowicach Śląskich wchodzi łącznie 6 niecek z wodą basenową: sportowa, rekreacyjna, brodzik dla dzieci, wanna hamowna, dwie wanny jacuzzi oraz 2 niecki schładzające (wewnętrzna i zewnętrzna) przy saunarium. W Saunarium & Spa oferowanych jest 6 rodzajów usług spa (sauna sucha, aromatyczna, infrared, parowa, tężnia solankowa, strefa odpoczynku słoneczna łąka).

Zarządca w ramach kontroli wewnętrznej, wykonuje badania wody wprowadzanej do niecek kąpielowych z systemu cyrkulacji i wody z niecek kąpielowych w zakresie wymagań mikrobiologicznych, *Legionella sp.* oraz wymagań fizyko-chemicznych, wg zatwierdzonego przez PPIS harmonogramu poboru próbek wody.

W ubiegłym roku przeprowadzono 3 kontrole stanu sanitarnego obiektu oraz 2 kontrole jakości wody, pobierając łącznie 15 próbek wody, w tym z pryszniców. Jakość wody na pływalni oceniano pozytywnie.

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną interwencyjną pływalni na wniosek klienta. Podczas kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości sanitarno-porządkowych pomieszczeń i urządzeń pływalni oraz niski poziom Cl2 w brodzikach do płukania stóp. Nieprawidłowości w większości zostały usunięte podczas kontroli. Zarządcę ukarano mandatem w wysokości 500 zł. Stwierdzono również nieprawidłowości sanitarno-techniczne dotyczących zjeżdżalni, wyposażenia łaźni i szatni, które również w części zostały usunięte w trakcie kontroli. W stosunku do pozostałych uchybień wszczęto postępowanie administracyjne. Uchybienia zostały usunięte przed wydaniem decyzji, co na wniosek strony zostało potwierdzone w trakcie kontroli sprawdzającej. Wobec powyższego wszczęte postępowanie zostało umorzone.

W skład pływalni mieszanej w obiekcie Hotel BARDO w Bardzie wchodzi 2 niecki wewnętrzne: niecka i wanna z hydromasażem i 1 niecka basenowa zewnętrzna.

Zarządca w ramach kontroli wewnętrznej, wykonuje badania wody wprowadzanej do niecek z systemu cyrkulacji i wody z niecek, w zakresie wymagań mikrobiologicznych, w tym *Legionella sp.* oraz wymagań fizyko-chemicznych, zgodnie z zatwierdzonym przez PPIS harmonogramem poboru próbek wody. Badania wykazały dobrą jakość wody. W sezonie letnim 2023 wykonano 3 kontrole: ocenę stanu sanitarnego obiektu i 2 oceny jakości wody. Stwierdzono dobry stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny obiektu. Na podstawie wyników badań wody stwierdzono zgodność z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016 ze zm.).

4. Tereny rekreacyjne, trasy turystyczne, przystanie wodne

W 2023 roku skontrolowano 26 obiektów spośród 43 obiektów będących w ewidencji, wykonując 14 kontroli.

Stwierdzono uchybienia stanu technicznego w 7 obiektach, tj.: Park Miejski w Ziębicach, Teren rekreacyjny z placem zabaw - Plac im. Stanisława Oziębłowskiego w Ziębicach, Park za Nysą Kłodzką w Bardzie, Teren rekreacyjny Kopalnia Złota w Złotym Stoku, 3 place zabaw na terenie gminy Stoszowice: w Grodziszczu, Srebrnej Górze, Stoszowicach. Właściciele obiektów powiadomili o usunięciu uchybień lub zobowiązali się do prac naprawczych w 2024 r.

W 2023 r. pobrano próbki piasku do badań laboratoryjnych z piaskownicy znajdującej się na Placu im. Stanisława Oziębłowskiego w Ziębicach. Sprawozdanie z badań wykazało zanieczyszczenie mikrobiologiczne tj. zbyt niskie miano bakterii *Clostridium perfringens*. Właściciela obiektu zobowiązano decyzją do natychmiastowej wymiany piasku w piaskownicy. Kontrola sprawdzająca obiektu wykazała, że piasek został usunięty, piaskownica zdezynfekowana i uzupełniona nowym piaskiem. Stronę obciążono kosztami kontroli.

5. Stan sanitarny obiektów i środków transportu

Nadzorem objętych jest 8 obiektów kolejowych służących wykonywaniu czynności związanych z obsługą podróżnych, w tym: dworce kolejowe - 2, stacje kolejowe – 5, przystanek kolejowy – 1.

Zarząd nad częścią obiektów, w określonym zakresie tj. stanu sanitarnego poczekalni i ustępów lub stanu sanitarnego peronów, przejść dla podróżnych i terenów otaczających sprawują dwa przedsiębiorstwa. Skontrolowano 5 obiektów, wykonując 4 kontrole sanitarne.

Uchybienia w stanie technicznym stwierdzono we wszystkich skontrolowanych obiektach, tj. na dworcach kolejowych w Ząbkowicach Śląskich i w Kamieńcu Ząbkowickim, stacjach kolejowych w Ziębicach i Bardo-Przyłęk oraz przystanku kolejowym w Suszce. Większość usterek dotyczyła poczekalni i wiaty. Zarządców obiektów zobowiązano do podjęcia działań naprawczych.

Nadzorem objęty jest 1 dworzec autobusowy w Ząbkowicach Śląskich. Przeprowadzona kontrola wykazała dobry stan obiektu.

W ewidencji znajduje się 120 wiat przystankowych. W 2023 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną w gminie Bardo, w trakcie której skontrolowano 16 wiat przystankowych. Nie stwierdzono uchybień w stanie sanitarnym i technicznym.

Wszystkie skontrolowane wiaty i przystanki były oznakowane zakazem palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych.

Ponadto oceniono stan sanitarny 27 środków transportu:

- autobusy / busy komunikacji publicznej gminnej i powiatowej – 14, nie stwierdzono uchybień stanu sanitarno-porządkowego,
- samochody do przewozu zwłok i szczątków – 13, nie stwierdzono nieprawidłowości.

IX. PLACÓWKI NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Nadzorem sanitarnym w 2023 roku objęto 4 żłobki, 1 klub dziecięcy, 18 przedszkoli, 11 szkół podstawowych, 2 licea ogólnokształcące, 1 branżową szkołę I stopnia oraz 9 zespołów szkół, w których funkcjonuje 8 przedszkoli, 6 szkół podstawowych, 1 szkoła specjalna, 2 technika, 1 liceum ogólnokształcące, 2 szkoły branżowe I stopni, 2 warsztaty szkolne oraz internat.

Nadzorem sanitarnym objęto również 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy wraz z internatem, 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, 1 ośrodek szkolenia i wychowania, 1 świetlicę opiekuńczo-wychowawczą, 1 niepubliczną szkołę muzyczną, 1 niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, a także dom wczasów dziecięcych. Ponadto przeprowadzono 9 kontroli w zakresie przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego oraz 11 kontroli sprawdzających.

W ubiegłym roku wspólnie z pracownikami Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Produktów Kosmetycznych skontrolowano 30 turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Łącznie przeprowadzono 109 kontroli sanitarnych.

1. Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne

1) Szkoły funkcjonujące samodzielnie

Do skontrolowanych szkół podstawowych uczęszczało ogółem 2902 uczniów, a do szkół ponadpodstawowych uczęszczało 678 uczniów.

Przeprowadzono 20 kontroli sanitarnych, w tym 13 kontroli oceniających placówkę całościowo pod kątem sanitarno-porządkowym i technicznym, 5 kontroli sprawdzających oraz 2 kontrole w zakresie przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego. Ponadto przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych w 3 szkołach ponadpodstawowych funkcjonujących samodzielnie, w tym 3 kontrole w zakresie przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

Skontrolowane szkoły podłączone są do sieci wodociągowych, dziesięć szkół jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej, a pozostałe cztery posiadają podłączenie do zbiornika bezodpływowego (szamba).

W 4 skontrolowanych szkołach podstawowych stwierdzono niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń. Nieprawidłowości dotyczyły ubytków tynków i łuszczących się powłok malarskich na ścianach w szatni, łazience, w sali gimnastycznej, niedziałających lamp w kilku salach lekcyjnych, uszkodzonych opraw lamp w sali gimnastycznej, zniszczonych nawierzchni parkietu w 2 salach lekcyjnych oraz w sali gimnastycznej, braku ciepłej bieżącej wody przy umywalkach w 1 łazience (zepsuty elektryczny podgrzewacz wody), braku podłączenia umywalki w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do wewnętrznej instalacji kanalizacyjnej w budynku.

Zostały wszczęte postępowania administracyjne oraz wydane decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. W dwóch szkołach nieprawidłowości zostały już usunięte, przeprowadzono niezbędne prace remontowe i konserwatorskie. Ponadto dyrektora 1 szkoły podstawowej ukarano grzywną w postaci mandatu karnego w wysokości 100 zł, w wyniku niezachowania odpowiednich warunków sanitarno-porządkowych w budynku szkoły, a przede wszystkim w sali gimnastycznej. W pozostałych szkołach zapewniono prawidłowy stan sanitarno-higieniczny i porządkowy pomieszczeń.

W każdej szkole jest zapewniona możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych – w 7 szkołach zapewniono uczniom szafki z indywidualnymi skrytkami, natomiast w 7 szkołach podstawowych i ponadpodstawowych zapewniono inne miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych tj. szafy i regały w salach lekcyjnych. W 4 szkołach podstawowych oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów, nie stwierdzono nieprawidłowości – oceniono 72 stanowiska dla uczniów w 4 oddziałach. Gabinety profilaktyki zdrowotnej znajdowały się w 11 skontrolowanych szkołach, w dwóch szkołach profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami zapewniono w pomieszczeniach zastępczych, a w jednej szkole profilaktyczna opieka jest świadczona poza terenem placówki. W jednym gabinecie profilaktyki zdrowotnej stwierdzono brak umywalki oraz brak dostępu do bieżącej ciepłej wody. W innym gabinecie profilaktyki zdrowotnej znajdującym się w szkole podstawowej stwierdzono brak podłączenia umywalki do wewnętrznej instalacji kanalizacyjnej w budynku.

We wszystkich skontrolowanych szkołach podstawowych zapewniono dożywianie – do 5 szkół posiłki były dowożone przez firmę cateringową, natomiast w pozostałych 6 placówkach obiady były przygotowywane na miejscu. Ponadto dożywianie zapewniono w 1 liceum ogólnokształcącym. Ciepłe posiłki w szkołach spożywało ogółem 1443 uczniów - 109 uczniów korzystało z posiłków dofinansowanych przez gminę.

2) Zespoły szkół

Na terenie powiatu ząbkowickiego funkcjonuje 9 zespołów szkół, w tym 1 placówka specjalna, 2 zespoły szkół ponadpodstawowych (1 liceum, 2 technika, 2 branżowe szkoły I stopnia, 2 warsztaty szkolne, 1 internat), 6 zespołów szkół podstawowych (6 szkół podstawowych, 8 przedszkoli i oddziałów przedszkolnych).

Do wszystkich typów skontrolowanych szkół uczęszczało ogółem 2760 uczniów. Zostało przeprowadzonych 18 kontroli sanitarnych, w tym 4 kontrole w zakresie przygotowania szkoły do rozpoczęcia nowego roku szkolnego, 2 kontrole sprawdzające oraz 1 kontrola interwencyjna na wniosek rodziców uczniów.

Skontrolowane zespoły szkół podłączone są do sieci wodociągowych. Siedem zespołów szkół jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej, a kolejne dwa posiadają podłączenie do zbiornika bezodpływowego (szambo). W 2 skontrolowanych zespołach szkół stwierdzono nieprawidłowości dotyczące m.in.: braku aktualnych pomiarów stężenia pyłów i natężenia dźwięków w pracowni mechanicznej oraz pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego po dokonanej modernizacji, ubytków tynku i łuszczącej się powłoki malarskiej na ścianach w szatni oraz uszkodzeń nawierzchni w sali gimnastycznej. Podczas kontroli sprawdzającej w zespole szkół ponadpodstawowych stwierdzono niewykonanie 1 nałożonego obowiązku, w związku z tym wydano upomnienie, po którym strona wykonała uchybienie. W pozostałych skontrolowanych placówkach zapewniono prawidłowy stan sanitarno-higieniczny i techniczny.

2. Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne

1) Pomiary natężenia oświetlenia sztucznego

Brak aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego stwierdzono w 1 zespole szkół ponadpodstawowych, zostało wszczęte postępowanie administracyjne i wydano odpowiednią decyzję administracyjną. Ponadto w 2 szkołach podstawowych oraz w 2 przedszkolach publicznych, w których przeprowadzono termomodernizację budynków oraz wykonano nową instalację oświetlenia w salach lekcyjnych przedstawiono aktualne, zgodne z Polską Normą protokoły z pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego.

2) Higiena procesu nauczania

Oceniono dostosowanie sprzętu meblowego do wzrostu dzieci i młodzieży dla 241 stanowisk w 15 placówkach. Podczas kontroli sanitarnych dyrektorom placówek oraz nauczycielom przekazywano informacje jak istotne jest ergonomiczne stanowisko pracy ucznia oraz dobór odpowiedniego rozmiaru stołu i krzesła dla uczniów, a także regularnie wykonywany pomiary wzrostu uczniów. W skontrolowanych placówkach sprzęt meblowy był w odpowiednim stanie technicznym. W 22 szkołach tj. w 213 oddziałach szkolnych oceniono tygodniowe rozkłady lekcji w aspekcie zapewnienia wymogów higieny procesu nauczania - nie stwierdzono niezgodności.

3) Profilaktyczna opieka zdrowotna w szkołach

Na 23 skontrolowane szkoły gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej znajdują się w 18 placówkach. W dwóch placówkach gabinety profilaktyki zdrowotnej stwierdzono niewłaściwe warunki sanitarno-techniczne tj. brak umywalki z ciepłą i zimną wodą oraz brak podłączenia umywalki do wewnętrznej sieci kanalizacyjnej. Jedna szkoła posiada gabinet „poznu” wspólnie z inną placówką w tym samym obiekcie.

W 4 szkołach zapewniono profilaktyczną opiekę zdrowotną w pomieszczeniach zastępczych na terenie obiektu (pokój nauczycielski, pokój pedagoga), a w 1 placówce „poznu” jest świadczona poza terenem placówki.

4) Ocena infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Na 23 skontrolowane placówki cztery szkoły posiadały tylko po jednym obiekcie sportowym tj. salę gimnastyczną lub salę rekreacyjno-zastępczą. W 5 placówkach znajduje się sala gimnastyczna wraz z boiskiem, natomiast w 3 szkołach znajdują się sale rekreacyjno-zastępcze wraz z boiskiem. Trzy szkoły dysponowały salą gimnastyczną, salą zastępczą oraz boiskiem. Szkolny zespół sportowy z boiskiem posiada 8 z 23 skontrolowanych placówek, w 5 z nich uczniowie mają możliwość korzystania z natrysków.

Z obiektów sportowych znajdujących się poza terenem placówki korzysta 5 szkół podstawowych, 3 zespoły szkół oraz 1 szkoła ponadpodstawowa – w tych szkołach zorganizowano zajęcia wychowania fizycznego również na sali gimnastycznej czy boisku poza placówką lub na basenie miejskim.

5) Dożywianie uczniów

W 2023 r. 18 skontrolowanych szkół prowadziło dożywianie dla 2216 uczniów – były to posiłki jedno lub dwudaniowe. W 9 szkołach posiłki były przygotowywane na miejscu, natomiast do 9 placówek obiady były dowożone przez firmy cateringowe. Śniadania szkolne organizowane są w 1 szkole ponadpodstawowej – korzysta z nich 64. Z posiłków refundowanych przez miejscowe ośrodki opieki społecznej oraz gminne komisje antyalkoholowe skorzystało 169 uczniów.

6) Nadzór nad gospodarką nad substancjami chemicznymi w szkołach

W 9 skontrolowanych placówkach tj. w 5 szkołach podstawowych, 2 liceach ogólnokształcących oraz w 2 zespołach szkół stwierdzono stosowanie niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych. Placówki posiadały aktualny spis posiadanych substancji chemicznych i ich mieszanin.

3. Przedszkola i żłobki

W 2023 r. przeprowadzono kontrole sanitarne w 3 żłobkach oraz w 1 klubie dziecięcym. Do placówek uczęszczało 196 dzieci. W skontrolowanych placówkach stwierdzono odpowiedni stan higieniczno-sanitarny oraz techniczny pomieszczeń i wyposażenia. Wszystkie skontrolowane placówki były podłączone do wodociągu miejskiego oraz centralnej sieci kanalizacyjnej.

W ubiegłym roku skontrolowano 18 przedszkoli, przeprowadzono również 2 kontrole sprawdzające. Do przedszkoli publicznych i niepublicznych uczęszczało w sumie 1366 dzieci. Skontrolowane placówki podłączone są do miejskich sieci wodociągowych, do centralnej sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 13 placówek.

W 4 placówkach występują zbiorniki bezodpływowe (szamba), a 1 przedszkole odprowadza ścieki do własnej ekologicznej oczyszczalni ścieków. We wszystkich placówkach zapewniono dostęp do ciepłej bieżącej wody użytkowej przy umywalkach w łazienkach dla dzieci.

W 7 przedszkolach oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych przedszkolaków, oceniono 112 stanowisk.

W 1 przedszkolu publicznym stwierdzono uchybienia techniczne dotyczące nieodpowiedniego stanu technicznego parkietu w trzech salach zabaw, natomiast w innym przedszkolu stwierdzono m.in. pęknięcia i ubytki tynku, plamy po zalaniu, łuszczącą się powłokę malarską na ścianach, sufitach, a także brak regulaminu na placu zabaw, zniszczone powłoki malarskie na ławkach znajdujących się na placu zabaw. W tych sprawach zostały wszczęte postępowania administracyjne oraz wydane decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. W jednym z tych przedszkoli większość stwierdzonych uchybień została już wykonana.

4. Internaty i bursy, zakłady z pobytem całodobowym

Funkcjonujący na terenie powiatu ząbkowickiego Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP posiada limit miejsc dla 80 wychowanków. W dniu kontroli w ośrodku przebywało 68 wychowanków. Obiekt posiada zaplecze kuchenne z pełnym – całodobowym wyżywieniem oraz internat z pokojami mieszkalnymi, zapleczem sanitarnym oraz aneksem kuchennym na każdym piętrze. Pokoje mieszkalne dla 2-3 osób, wyposażone są w łóżka pojedyncze z pojemnikiem na pościel, szafy ubraniowe, szafki nocne, kosze na śmieci, zmiotki, miski. Stan sanitarno-porządkowy w 2023 roku był prawidłowy.

Internat posiada również placówka Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego. Limit miejsc wynosi około 98, w dniu kontroli przebywało w internacie 62 wychowanków. Podczas kontroli sanitarnej stwierdzono nieznaczne uchybienia sanitarno-techniczne np. ubytek linoleum na podłodze w korytarzu, brak osłon na lampach w pokoju mieszkalnym, szary nalot na suficie w łazience. W związku z tym wystąpiono do strony o wskazanie działań i podjęcie kroków zmierzających do usunięcia wskazanych uchybień. Podczas kolejnej kontroli w obiekcie przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego odnotowano, iż usunięto wszystkie stwierdzone uprzednio uchybienia.

W 2023 r. przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym. W placówce znajduje się przedszkole specjalne, szkoła podstawowa specjalna, branżowa szkoła I stopnia oraz szkoła przysposabiająca do pracy. W obiekcie zapewnione jest całodobowe wyżywienie. Podczas kontroli sanitarnej stwierdzono m.in. ubytki na ścianie i łuszczącą się powłokę malarską w łazience, plamy po zalaniu na sufitach i ścianach w dwóch pomieszczeniach, plamy po zalaniu na suficie i ścianie w łazience.

W wystąpieniu do dyrekcji placówki wskazano, aby podjąć kroki zmierzające do poprawy stanu sanitarno-technicznego tych pomieszczeń. W odpowiedzi na pismo strona zapewniła, że w okresie wakacyjnym zostaną przeprowadzone prace naprawcze polegające na usunięciu stwierdzonych uchybień.

5. Inne obiekty

W ubiegłym roku sprawozdawczym przeprowadzono 3 kontrole sanitarne w trzech placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego – nie stwierdzono nieprawidłowości. W obiektach zapewnione są właściwe warunki higieniczno-sanitarne oraz techniczne.

6. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Podobnie jak w latach ubiegłych szczególnym nadzorem sanitarnym objęto placówki, w których odbywają się turnusy wypoczynku dzieci i młodzieży. Podczas ferii zimowych wraz z pracownikami Sekcji Bezpieczeństwa Żywności przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych na 12 turnusach wypoczynku zimowego.

Na wszystkich wypoczynkach prowadzono dożywianie dla uczestników. Na 4 turnusach stwierdzono brak do wglądu dokumentacji medycznej personelu zatrudnionego na wypoczynku, wydano w tej sprawie odpowiednie zalecenia.

W trakcie przerwy wakacyjnej skontrolowano ogółem 18 turnusów wypoczynku letniego, wraz z pracownikami Sekcji Bezpieczeństwa Żywności przeprowadzono 22 kontrole sanitarne turnusów wypoczynku letniego. Na jednym turnusie wypoczynku letniego stwierdzono brak aktualnej dokumentacji medycznej personelu – wydano zalecenia.

Ogółem w skontrolowanych turnusach wypoczynku zimowego oraz letniego na terenie powiatu ząbkowickiego wzięło udział 923 uczestników.

W 2023 roku stan sanitarny placówek nie budził zastrzeżeń. Nie odnotowano braków środków do utrzymania higieny osobistej oraz środków czystości i dezynfekcyjnych. Na terenie powiatu ząbkowickiego nie stwierdzono "dzikich form" wypoczynku. Nie prowadzono postępowania administracyjnego oraz nie nakładano grzywien w drodze mandatu karnego na kierowników wypoczynków.

W ramach zapewnienia bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie letnim i zimowym przeprowadzano wspólne kontrole z pracownikiem pionu Oświaty Zdrowotnej.

Podczas kontroli wypoczynków przeprowadzano pogadanki na temat zagrożeń występujących w okresie letnim czy zimowym. Przekazano materiały edukacyjne dotyczące niektórych chorób między innymi: chorób zakaźnych, pasożytniczych, zatruc pokarmowych, chorób przenoszonych przez kleszcze, a także materiały na temat bezpiecznego wypoczynku, dopalaczy, palenia papierosów, antybiotyków.

7. Wnioski

Ogólna ocena stanu sanitarno-porządkowego oraz sanitarno-technicznego placówek oświatowych znajdujących się na terenie powiatu ząbkowickiego w 2023 roku była dobra.

Wydano 8 merytorycznych decyzji administracyjnych dotyczących m.in. nieodpowiedniego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, sufitów, nieprawidłowego stanu technicznego podłóg w salach zajęć oraz w sali gimnastycznej, braku aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego, braku pomiarów stężenia pyłów oraz natężenia dźwięku w pracowni mechanicznej, braku lub uszkodzonych opraw lamp. Ponadto wydano 9 decyzji dotyczących zmiany terminu wykonania nałożonych decyzją obowiązków. W 2023 r. na dyrektora szkoły podstawowej nałożono grzywnę w postaci mandatu karnego w wysokości 100 zł ze względu na niezachowanie odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego w obrębie nieruchomości.

W roku 2023 r. do placówek oświatowo-wychowawczych, w których zostały przeprowadzone kontrole sanitarne uczęszczało łącznie 8287 dzieci i uczniów, a z skontrolowanych turnusów wycieczek zimowego oraz letniego skorzystało łącznie 923 osób.

W placówkach znajdujących się na terenie powiatu ząbkowickiego sukcesywnie są przeprowadzane remonty poprawiające stan techniczny i sanitarny budynków np. termomodernizacja budynków oraz wymieniane jest wyposażenie i sprzęt edukacyjny w salach lekcyjnych.

X. DZIAŁALNOŚĆ ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

1. Główne kierunki działania

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny na podstawie art. 3 i art. 23 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*, posiada kompetencje do wykonywania następujących zadań:

- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy (przebudowy, rozbudowy), zmiany sposobu użytkowania obiektów oraz rozwiązań projektowych i koncepcyjnych,
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w odniesieniu do art. 56 Prawa Budowlanego (sprawdzenie zgodności realizacji inwestycji z dokumentacją projektową),
- wydawania opinii sanitarnych w sprawie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych m. in. dla obiektów, w których wykonano prace budowlane związane z przebudową lub ze zmianą sposobu użytkowania.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* posiada kompetencje do wykonywania następujących zadań:

- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin/ planów ogólnych gmin, obejmujące uzgodnienia dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opiniowania projektów uchwał dla ww. dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- wydawania na wniosek organu samorządowego opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a w przypadku stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia tej oceny, proponowania zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko,
- uzgadnianiu warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Natomiast od 24 września 2023 r. na mocy Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. 2023 poz. 1688) PPIS uzgadnia decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

2. Realizacja zadań w 2023 roku

W 2023 roku rozpatrzono i wydano: 14 postanowień/ opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń zawartych w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego/ studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, oraz 2 stanowiska dotyczące możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko procedowanych dokumentów planistycznych, 6 postanowień/ opinii dotyczących opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w tym 1 opinia negatywna, oraz 5 postanowień/ opinii dotyczących opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wydano 22 stanowiska dotyczące potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (w tym 10 postanowień stwierdzających konieczność sporządzenia raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko). Wydano 2 postanowienia/ opinie dotyczące opiniowania środowiskowych uwarunkowań dla realizacji przedsięwzięcia po analizie raportu oddziaływania na środowisko.

Wydano 1 postanowienie dotyczące pozytywnego zaopiniowania decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego, 3 postanowienia uzgadniające pozytywnie decyzje o warunkach zabudowy

i zagospodarowania terenu oraz 3 decyzje umarzające postępowanie w zakresie uzgodnienia decyzji odmawiającej ustalenia warunków zabudowy.

Ponadto zaopiniowano 12 projektów budowlanych i koncepcji projektowych. Przeprowadzono 18 kontroli dotyczących dopuszczenia obiektów budowlanych do użytkowania na podstawie art. 56 ust. 1 i 2 ustawy Prawo budowlane, dla których wydano 18 opinii sanitarnych. W przypadku 15 wniosków w sprawie przedsięwzięć budowlanych nie zgłoszono sprzeciwu poprzez niezajęcie stanowiska. Sprawy, w których nie zajęto stanowiska dotyczyły głównie wniosków o kontrolę dla następujących obiektów budowlanych: budynki mieszkalne jednorodzinne, budynek rekreacyjny prywatny, tymczasowa hala magazynowa bez wewnętrznych instalacji wod-kan, bez pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi, sieć kanalizacji sanitarnej i sieć wodociągowa, remonty dróg, przebudowa leśnych zbiorników wodnych, myjnia samoobsługowa, stacja elektroenergetyczna, rewaloryzacja dziedzińca obiektu zabytkowego.

Skontrolowano 14 lokali użytkowych pod względem spełnienia warunków sanitarno-higienicznych, dla których wydano 13 opinii sanitarnych oraz 1 zaświadczenie stwierdzające, że obiekty budowlane i urządzenia techniczne przeznaczone do wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej spełniają wymagania określone w przepisach sanitarnych w związku z art. 17 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz.U. 2022 poz. 1650 ze zm.).

W związku z czynnościami w ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wydano 45 decyzji o opłacie.

Realizacja zadań w 2023 roku w porównaniu z rokiem poprzednim kształtowała się następująco:

Tabela 1 Realizacja zadań w latach 2022 i 2023

Realizacja zadań w latach 2022-2023				
l.p.		nazwa działania z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	liczba spraw	
			2022	2023
1		wydano opinie sanitarne w formie pisma dotyczące:		
	a/	stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w związku z art. 56 Ustawy Prawo budowlane	22	17
	b/	stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego - tzw. "milczące zgody"	14	15
	c/	ustaleń z kontroli obiektu z art. 3 pkt 3 Ustawy o PiS	20	15
	d/	opinie sanitarne o dokumentacji projektowej, koncepcjach itp.	19	12
	e/	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	6	14
	f/	uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	1	2
	g/	opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	36	22
	h/	opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia	5	2
	i/	opinie o projektach planów zagospodarowania przestrzennego	11	5
	j/	opinie o projektach studium uwarunkowań	2	6
	k/	uzgadnianie decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego	0	7
		<i>Suma spraw:</i>	<i>136</i>	<i>117</i>

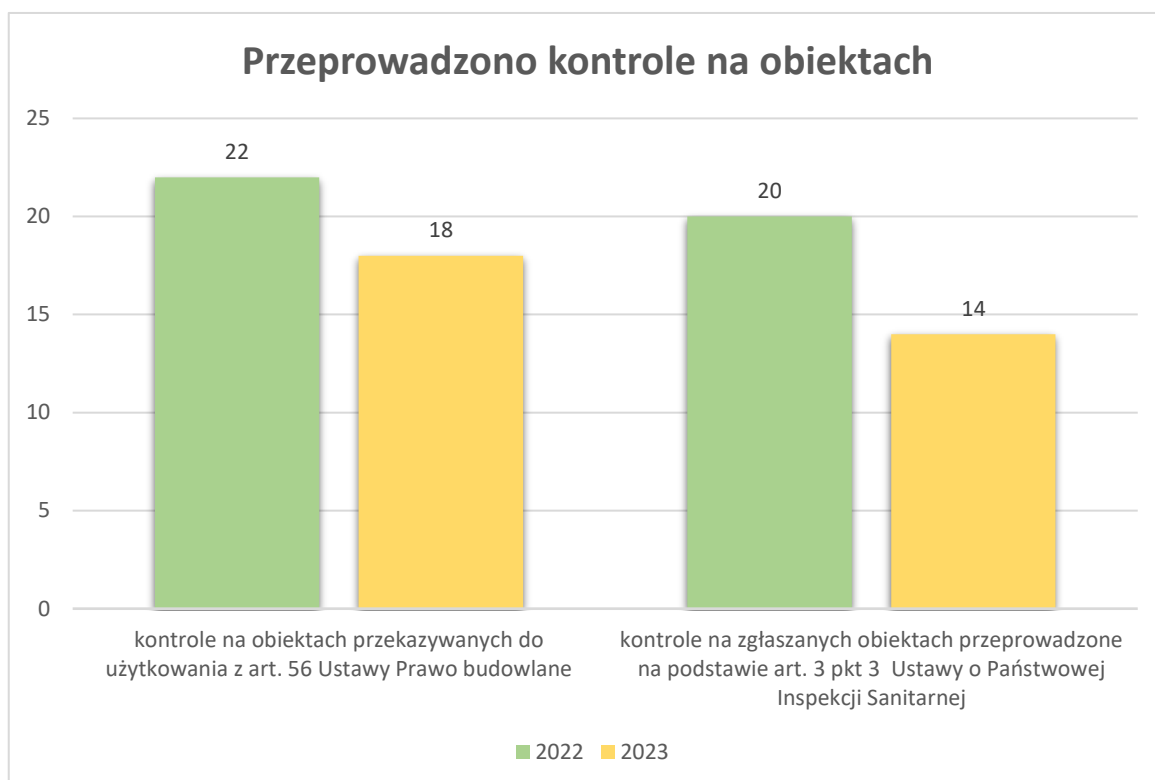
Wykres 1 Wydane opinie w formie pisma

Tabela 1 Realizacja zadań w latach 2022-2023

Realizacja zadań w latach 2022-2023				
l.p.		nazwa działania z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	liczba spraw	
			2022	2023
2		przeprowadzono kontrole na obiektach:		
	a/	kontrole w trakcie budowy	0	0
	b/	kontrole na obiektach przekazywanych do użytkowania z art. 56 Ustawy Prawo budowlane	22	18
	c/	kontrole na zgłaszanych obiektach przeprowadzone na podstawie art. 3 pkt 3 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej	20	14
		<i>Suma kontroli:</i>	42	32

Wykres 2 Przeprowadzone kontrole na obiektach

3. Stwierdzane nieprawidłowości

W kontrolowanych w 2023 roku 32 obiektach zgłoszonych przez wnioskodawców w sprawie zajęcia stanowiska z art.56 Ustawy prawo budowlane oraz po pracach budowlano–instalacyjnych, zgłoszeniu zmiany sposobu użytkowania, dla których wydawane są przez organ inspekcji sanitarnej inne decyzje lub opinie wynikające z obowiązujących przepisów, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wniosek: Stan przygotowania do kontroli zgłaszanych obiektów jest dobry. Ostatecznie nowo uruchamiane obiekty były doprowadzone do stanu zgodnego z wymaganiami przepisów właściwych dla rodzaju prowadzonych w nich działalności

W otrzymywanych do opiniowania dokumentacjach zdarzał się brak kompletności wniosków lub wadliwe pod względem higieniczno-sanitarnym rozwiązania. Dokumentacja była zwracana do poprawy lub wnioskodawcy byli wzywani do uzupełnienia. Zdarzały się również w opiniach dotyczących dokumentacji projektowej drobne zastrzeżenia, nie wydano jednak negatywnej opinii.

4. Wnioski

Ogólnie można stwierdzić, że stan sanitarny zgłaszanych do kontroli obiektów jest dobry.

Zdarzają się jednak obiekty nie przygotowane właściwie – głównie ze względu na brak zgodności z dokumentacją, brak prawidłowych dokumentów wynikających z Ustawy Prawo budowlane lub ze względu na wadliwe dokumentacje. Ostatecznie nie było konieczności wniesienia sprzeciwu w uruchomieniu obiektu budowlanego.

Kontrolowane obiekty budowlane t.j. inkubatory przedsiębiorczości, hale specjalnej strefy ekonomicznej, hale magazynowe i budynki biurowe, restauracje, przychodnia zdrowia, podmioty z branży beauty czy sklepy spożywcze i lokale gastronomiczne, były wykonane zgodnie z przedłożoną dokumentacją techniczną oraz odbiorową.

Sekcja zapobiegawczego nadzoru sanitarnego rozpatruje sprawy zgłaszane na wniosek strony (osoby fizyczne, osoby prawne i podmioty publiczne), w związku z czym ich ilość w danym roku kalendarzowym nie jest zależna od Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Ząbkowicach Śląskich. Porównując ilość załatwianych spraw w latach 2022 – 2023 można zauważyć, że w ostatnim roku zmniejszyła się ilość wniosków wpływających do Powiatowej Stacji zarówno od osób fizycznych w sprawach budowlanych, jak i instytucjonalnych dotyczących prac planistycznych oraz związanych z potrzebą wydania opinii co do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

XI. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich wykonuje ustawowe zadania w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu ząbkowickiego, w skład którego wchodzi gminy: Bardo, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice, Ząbkowice Śląskie, Ziębice i Złoty Stok.

W ramach działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzona jest oświata zdrowotna i promocja zdrowia realizowane jako interwencje programowe oraz nieprogramowe. W ramach tej działalności wdrażane są programy zdrowotne adresowane do różnych grup wiekowych. Interwencje programowe realizowane były na każdym szczeblu nauki – począwszy od dzieci uczęszczających do przedszkoli, po młodzież uczącą się w szkołach ponadpodstawowych. W ramach prowadzonych interwencji programowych i nieprogramowych organizowane są między innymi pogadanki, prelekcje, narady i szkolenia. Prowadzone są także działania edukacyjno-informacyjne dotyczące zagrożeń zdrowotnych oraz zachowań prozdrowotnych dla ogółu społeczeństwa.

1. Interwencje programowe prowadzone na terenie powiatu ząbkowickiego

— Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS

Dotyczy edukacji młodzieży szkół ponadpodstawowych w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz ogółu społeczeństwa.

W ramach realizacji programu organizowane są akcje z punktami informacyjnymi i dystrybucją materiałów edukacyjno-informacyjnych na terenie powiatu ząbkowickiego, w których mieszkańcy informowani są nt. HIV/AIDS, jak zapobiegać zakażeniom i przenoszeniu choroby.

Działania: 2 narady z 10 koordynatorami szkolnymi w celu rozszerzenia profilaktyki na uczniów oraz pracowników szkół. Zorganizowano 6 punktów informacyjno-edukacyjnych dla placówek zdrowotnych, w których uczestniczyło 230 pacjentów. Przeprowadzono 8 szkoleń z 316 uczniami szkół ponadpodstawowych z zakresu profilaktyki HIV/AIDS. Opracowano 10 pism dotyczących porad i współpracy z placówkami oświatowymi. Umieszczono informacje o programie na stronie PSSE oraz zamieszczono informację na portalu internetowym Facebook. Przeprowadzono 2 wizytacje sprawdzające stopień realizacji programu w placówce. Łączna liczba odbiorców – 5 szkół ponadpodstawowych, w tym 1 Ośrodek Szkolenia i Wychowania, Branżowa Szkoła I Stopnia Ząbkowice Śl. oraz 6 przychodni. Łączne wszystkimi działaniami objęto 597 uczestników.

— „Trzymaj Formę!”

Program propagujący zdrowy styl życia o unikalnym, dwukierunkowym podejściu: propagującym zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. Adresowany jest do uczniów ze szkół podstawowych klas V, VI, VII i VIII. Przeprowadzono 2 narady, w których wzięło udział 13 koordynatorów szkolnych. Zorganizowano 1 szkolenie dla 11 koordynatorów szkolnych. Udział w programie wzięło 8 szkół podstawowych (1321 uczestników).

— „Bieg po Zdrowie”

Grupa, do której został skierowany program profilaktyki antytytoniowej to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). Głównym celem programu jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program jest skierowany także do rodziców i opiekunów uczniów.

Udział w programie wzięło 13 szkół podstawowych - łącznie 338 uczniów i 235 rodziców. Przeprowadzono 2 narady informujące o interwencji oraz 5 wizytacji podsumowujących realizację przedsięwzięcia. Zorganizowano Powiatowy Konkurs Plastyczny „Palenie Szkodzi Wszystkim”, w którym uczestniczyło 9 szkół podstawowych (łącznie nadesłano 16 prac plastycznych). Na konkurs pozyskano 1748,91 zł z urzędów i gmin powiatu ząbkowickiego. Łącznie programem objęto 724 uczestników interwencji.

— „Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wzrost świadomości rodziców w zakresie ochrony dzieci przedszkolnych przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz nauka asertywności wśród dzieci.

Jak powinny się zachować gdy ktoś przy nich pali lub gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach. Udział w programie biorą przedszkola oraz oddziały przedszkole przy szkołach podstawowych z powiatu ząbkowickiego. W interwencji uczestniczyło 21 przedszkoli i oddziałów przedszkolnych – łącznie 1623 osoby. Odbyło się 3 narady dla 26 koordynatorów szkolnych. Zorganizowano Powiatowy Festiwal Piosenki Przedszkolnej, w którym uczestniczyło 16 przedszkoli powiatu ząbkowickiego (łącznie 350osób). Konkurs przeprowadzono w Ząbkowickim Ośrodku Kultury. Na konkurs pozyskano 1498,49 zł z urzędów i gmin powiatu ząbkowickiego. Przesłano informację o konkursie do lokalnych mediów i portali internetowych w celu rozpropagowania akcji. Przesłano artykuły i plakaty do lokalnych mediów i portali internetowych (łącznie 238 wyświetleń).

— **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”**

Dostosowanie wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności, kompetencji pomocnych w unikaniu używania substancji psychoaktywnych, także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich. W programie wzięło udział 17 szkół ponadpodstawowych z powiatu – łączna liczba osób biorących udział w programie 480 osób. W ramach programu przeprowadzono 1 naradę, 2 wizytacje oraz 1 pogadankę dla 55 osób. Opracowano 15 pism oraz umieszczono na stronie PSSE informację o programie.

— **„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”**

Program jest dedykowany dla uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego głównym założeniem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy, poprzez zwiększenie poziomu wiedzy nt. profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym. Udział w programie wzięło 5 szkoły ponadpodstawowych w tym 1 Ośrodek Szkolenia i Wychowania oraz Branżowa Szkoła I Stopnia Ząbkowicach Śl. - – łącznie 1285 uczestników. Przeprowadzono 1 wizytację, 2 narady dla 9 koordynatorów szkolnych oraz 2 pogadanki dla 44 uczestników interwencji.

— **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”**

Programu zwiększ świadomość i wiedzę na temat rolnictwa ekologicznego oraz właściwych nawyków żywieniowych takich jak: zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, prawidłowe kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia. Okres przedszkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Dlatego interwencja skierowana jest do dzieci przedszkolnych ich rodziców i opiekunów.

Programem łącznie objęto 23 przedszkole i oddziały przedszkolne. Łączna liczba uczestników to 673 przedszkolaków i 432 rodziców i opiekunów. Zorganizowano Powiatowy Konkurs Plastyczny „Jestem Ekoprzedszkolakiem”, w którym uczestniczyło 15 przedszkoli powiatu ząbkowickiego (łącznie nadesłano 30 prac plastycznych). Na konkurs pozyskano 1250 zł z urzędów i gmin powiatu ząbkowickiego. Odbyło się 4 narad dla 31 koordynatorów szkolnych oraz przeprowadzono 10 pogadanek dla 242 przedszkolaków. Opracowano i przesłano do lokalnej prasy i portali internetowych informacji o konkursie i programie (264 wyświetlenia). W ramach podsumowania interwencji wykonano 10 wizytacje do programu.

— **„Moje dziecko idzie do szkoły”**

Program skierowany został do uczniów klas I szkół podstawowych i ich rodziców z możliwością rozszerzenia na grupy starsze przedszkoli. Celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia uczniów wstępujących do szkoły oraz kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci klas I. W programie wzięło udział 16 szkół podstawowych o łącznej liczbie uczestników 1011 (500 uczniów + 511 rodziców i opiekunów). Przeprowadzono 2 narady , 1 wizytację oraz opracowano 33 pisma informujące o programie.

2. Interwencje nieprogramowe prowadzone na terenie powiatu ząbkowickiego

— **„Akcja Zimowa”**

Celem akcji jest zmniejszenie ryzyka zagrożeń zdrowotnych w okresie zimowym: chorobami zakaźnymi oraz urazami w związku z wyjazdami i wypoczynkiem zimowym, zakażeniem pneumokokami i meningokokami, zatruc pokarmowych, zwiększenie świadomości społecznej na temat profilaktyki grypy oraz powikłań pogrypowych. Grupa docelowa to dzieci i młodzież oraz kierownicy placówek wypoczynku zimowego, społeczność lokalna, pracownicy oświatowo-wychowawcza oraz pracownicy ochrony zdrowia.

Działania: przeprowadzono 3 narady z 27 koordynatorami szkolnymi. Wszystkim placówkom oświatowym i wypoczynku zimowego przekazano materiałów edukacyjnych w celu rozpropagowania wśród młodzieży szkolnej i kolonijnej. Przeprowadzono 11 pogadanek i prelekcji z 314 uczestnikami kolonii i półkolonii. Opracowano 77 pism informujących o interwencji nieprogramowej. Zamieszczono posty informacyjne na Facebooku (łączna liczba odbiorców 591) oraz na stronie PSSE.

— **„Akcja Letnia”**

Celem akcji jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na zagrożenia dla zdrowia występujące szczególnie w okresie wakacji, propagowanie bezpiecznych zachowań oraz nauczenie odpowiedzialnego zachowania się w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.

Ponadto zwrócenie szczególnej uwagi na prowadzenie zdrowego stylu życia podczas wakacji oraz na zagrożenia wynikające z zażywania substancji psychoaktywnych.

Działania: zorganizowanych zostało 24 dystrybucje materiałów edukacyjnych. W interwencji wzięło udział 25 szkół podstawowych, przedszkoli, szkół ponadpodstawowych oraz 24 placówki kolonijne. Zorganizowanych zostało 24 pogadanek na obiektach wypoczynku letniego i przedszkoli powiatu ząbkowickiego dla 786 uczestników. Zorganizowano 4 narad dla 25 koordynatorów szkolnych. Przekazano 5 artykułów-„Bezpieczne wakacje”, „Uwaga kleszcze”, „Barszcz Sosnowskiego”, „Co trzeba wiedzieć o czerniaku” oraz „Woda w fontannach” do lokalnej prasy i portali internetowych (łącznie zasięg to 5338 odbiorców). Opracowano posty na stronę Facebook (1354 odsłon), informacje na strony internetowe PSSE oraz 39 pism informacyjnych. Łącznie interwencją objęto 7503 uczestników.

— **Światowy Dzień Bez Tytoniu**

Program służy do zwrócenia uwagi na konieczność ochrony zdrowia obecnych i przyszłych pokoleń przed następstwami używania tytoniu, zapobiegania palenia tytoniu wśród młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W interwencji wzięło udział 9 szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Przeprowadzono 3 narady dla 17 koordynatorów szkolnych. Zorganizowano I Powiatową Konferencję w szkole Branżowej I Stopnia w Ząbkowicach Śl. dla około 100 osób. Opracowano i opublikowano artykuł „Potrzebujemy żywności, a nie tytoniu” (1627 odbiorców). Przygotowano 22 pisma informujące o interwencji. Przekazano materiały edukacyjne do rozpropagowania wśród młodzieży szkolnej.

— **Światowy Dzień Rzucania Palenia**

W trzeci czwartek listopad przypada Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu, w ramach którego prowadzona jest akcja „Rzuć Palenie Razem z Nami”. Akcja ta ma na celu zachęcenie do porzucenia zgubnego dla zdrowia nałogu. Adresowana jest ona zarówno do osób palących jak i niepalących. Zorganizowano pogadanki i prelekcje, zajęcia warsztatowe, spotkania, rozmowy i prezentacje dla około 542 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Przeprowadzono 2 narad dla 18 koordynatorów szkolnych w celu omówienia interwencji i sposobu realizacji. Zorganizowano dystrybucję materiałów edukacyjnych informujących o interwencji i szkodliwości palenia. Umieszczono 8 postów na stronie Facebook (łączna liczba wyświetleń 293). Łącznie z akcją zapoznano 18 placówek oświatowych a działaniami objęto 853 uczestników interwencji.

— **Światowy Dzień Seniora**

Głównym celem działań jest zwrócenie uwagi społecznej na problemy osób starszych, eliminowanie zagrożeń zdrowotnych oraz profilaktyka zdrowotna seniorów. Opracowano i umieszczono w lokalnych gazetach i portalach internetowych artykuł „Światowy Dzień Seniora.

Celebracja mądrości i doświadczenia”- (1043 wyświetlenia). Umieszczono na stronie Facebook 5 postów- liczba wyświetleń 198. Łącznie działaniami objęto 1241 osób.

— **„Światowy Dzień Zdrowia”**

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony co roku 7 kwietnia przeprowadzony został w 10 przedszkolach, 11 szkołach podstawowych i 4 szkołach ponadpodstawowych powiatu ząbkowickiego. Łącznie działaniami objęto 1734 uczestników.

Działania: zorganizowanych zostało 7 narady dla koordynatorów szkolnych informujące o ŚDZ (30 osób). Zorganizowano I Konferencję Zdrowotną dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Ząbkowicach Śl. dla 277 osób. Przeprowadzono apel prozdrowotny dla uczniów szkoły podstawowej, w której uczestniczyło 170 uczniów. Opublikowano artykuł w lokalnej prasie i portalu internetowym (1220 wyświetleń). Opracowano i wysłano 37 pism informujących o interwencji.

— **„Światowy Dzień AIDS”**

Ideą obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na ciągle aktualny problem epidemii HIV/AIDS. Jest to szczególny dzień, kiedy miliony ludzi na całym świecie spotykają się, by upamiętnić osoby, które zmarły z powodu HIV/AIDS.

Działania: w ramach obchodów 30 listopada zorganizowano szkolenie skierowane do osób świadczących usługi w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych i tatuażu, koordynatorów szkolnych, przedstawicieli straży miejskiej, policji i straży pożarnej, w którym wzięło udział 56 osób. Przeprowadzono 7 porad dla koordynatorów szkolnych szkół ponadpodstawowych, lekarzem chorób zakaźnych, przedstawicielem MediLab oraz kierownikiem HK – łączna liczba odbiorców 11. Zamieszczono na stronie PSSE 3 informacje dotyczące akcji oraz umieszczono informacje na stronie Facebook (459 wyświetleń) i portalach internetowych (843 wyświetlenia). Opracowano i przesłano 163 pisma i zaproszenia na szkolenie. Łącznie akcją objęto 1369 osób.

— **„Szczepienia Ochronne”**

W ramach działań związanych z promowaniem szczepień ochronnych pracownik Oświaty Zdrowotnej opracował i przesłał do lokalnej prasy i portali internetowych artykuł: (łączna liczba odbiorców 1227 społeczności lokalnej). Zorganizowano 1 poradę dla 4 koordynatorów placówek oświatowych w celu zapoznania, przypomnienia i zasadności szczepień ochronnych. Przeprowadzono 2 szkolenia dla uczniów szkół ponadpodstawowych z wiedzy o szczepieniach ochronnych, którymi objęto 69 uczniów oraz 1 wykład dla 21 uczniów. Umieszczono informację na stronie PSSE oraz 12 postów na stronie Facebook (360 wyświetleń). Łącznie w akcji wzięło udział 1681 osób.

— **Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność” #EUChooseSafeFood**

Celem kampanii jest podniesienie wiedzy społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa żywności. Łącznie działaniami objęto 1129 uczestników. . Opracowano artykuł, którym objęto 44 osób społeczności lokalnej. Umieszczono 12 postów na stronie Facebook (598 wyświetleń) oraz 3 posty na stronie PSSE. Utworzono dwa punkty informacyjno – edukacyjne dla 45 osób. Przeprowadzono 1 naradę dla 6 koordynatorów przedszkolnych. Opracowano 17 pism informujących o naradach i interwencji.

— **Profilaktyka zażywania nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”**

W ramach profilaktyki dotyczącej środków zastępczych organizowane było rozdawnictwo materiałów edukacyjnych oraz pogadanki dla uczestników zimowisk oraz kolonii letnich organizowanych na terenie powiatu – profilaktyka połączona razem z „Akcją Letnią” i „Akcja Zimową”. Łącznie objęto 718 osób. Przeprowadzenie 3 narady dla 10 koordynatorów szkolnych w celu omówienia interwencji i sposobu realizacji. Zorganizowano Wojewódzki Festiwal Profilaktyczny dla Ochotniczych Hufców Pracy województwa dolnośląskiego, w którym wzięło udział 14 placówek dla około 300 osób. Umieszczono na stronie Facebook 9 postów (325 zasięg). Łącznie w interwencji wzięło udział 1353 uczestników działań.

— **Kampania Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach**

Informacja dotycząc Światowego i Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach została umieszczona na stronie PSSE oraz ukazała się w lokalnej gazecie i portalach internetowych. Zamieszczono również 7 postów na stronie Facebook. Łącznie zarejestrowano 1140 wyświetleń.

3. Wnioski

Pracownik pionu OZiPZ w roku 2023 prowadził szereg działań związanych z szczepieniami ochronnymi, profilaktyką chorób zakaźnych i bieżącą realizacją interwencji programowych i nieprogramowych. Współpracował z instytucjami i organizacjami – 554 razy. Opracował 19 artykułów do prasy i portali społecznościowych informujących społeczność lokalną o prowadzonych działaniach o tematyce zdrowotnej. Zorganizowanych zostało 49 porad informujących o prowadzonych programach i interwencjach. Opracowanych zostało 143 pisma i wystąpienia informujące o naradach i działaniach edukacyjnych w ramach prowadzonych działań. Przeprowadzono 46 pogadanek i prelekcji, 1 wykład oraz 13 szkoleń dla uczestników działań. Zorganizowano 18 konkursów i akcji profilaktycznych o tematyce zdrowotnej. Wykonano 24 wizytacje w placówkach oświatowych celem sprawdzenia poziomu realizacji programów edukacyjnych. Współpracowano na bieżąco z instytucjami, władzami lokalnymi, placówkami zdrowotnymi oraz portalami internetowymi. W celu poszerzenia informacji dotyczących szczepień ochronnych i chorób zakaźnych często korzystano z bazy internetowej pozyskując dane i przekazując placówkom współpracującym przy realizacji akcji.

XII. ISTOTNE WYDARZENIA W PRACY POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZĄBKOWICACH ŚLĄSKICH:

W roku 2023 w PSSE w Ząbkowicach Śląskich zarejestrowano 28 pism dotyczących powiadomień przychodzących w ramach systemu RASFF. W związku z powyższym monitorowano proces wycofywania z rynku produktów objętych ww. zgłoszeniami. Przeprowadzono kontrole interwencyjne, w wyniku których nie stwierdzono w obrocie handlowym kwestionowanych produktów określonych w powiadomieniach.

Dodatkowo w PSSE w Ząbkowicach Śląskich zarejestrowane zostały trzy powiadomienia wychodzące dotyczące:

- stwierdzenia obecności Salmonella spp. w 2 z 5 zbadanych próbek produktu pn.: „Mięso mielone z piersi kurczaka” (powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi),
- stwierdzenia zawartości formaldehydu w wyciągu wodnym na poziomie >20,0 mg/kg w produkcie pn.: „RUBIN Papierowe torebki śniadaniowe” wyprodukowanym w Polsce (powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi),
- stwierdzenia obecności zakazanej do stosowania w żywności niedeklarowanej substancji czynnej sylденаfilu oraz jonów cytrynianowych w produkcie pn.: Themra Bitkisel Karisimli Macun (miód turecki na potencję) pochodzącego z Turcji (powiadomienie alarmowe). Ww. produkt został wycofany ze sprzedaży i zutylizowany przez przedsiębiorcę.

W związku z porozumieniem w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego ustalono plan działania na 2023 r. W ramach powyższego planu pracownicy sekcji BŻŻ wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Środowiska i Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzili kontrole sanitarne w gospodarstwach rolnych. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

XIII. PODSUMOWANIE

Z upoważnienia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich przeprowadzono łącznie 1331 kontroli sanitarnych, w tym z zakresu działalności Pionu Higieny Komunalnej – 329, Pionu Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia – 624, Pionu Higieny Pracy – 112 oraz 4 w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi, Pionu Epidemiologii – 97, Pionu Higieny Dzieci i Młodzieży – 109, a także Pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego – 32. Ponadto przeprowadzono 1464 dochodzeń epidemiologicznych oraz 6 dochodzeń w sprawach chorób zawodowych. Natomiast w ramach oświaty zdrowotnej wykonano następujące działania: opracowano 19 artykułów do prasy i portali społecznościowych, opracowano 143 pisma i wystąpienia, zorganizowano 49 porad, wykonano 24 wizytacji w placówkach oświatowych, przeprowadzono 46 pogadanek i prelekcji, 1 wykład oraz 13 szkoleń dla uczestników działań. Zorganizowano 18 konkursów i akcji profilaktycznych o tematyce zdrowotnej. Udokumentowano w 554 przypadkach współpracę z innymi instytucjami.

W 2023 r. pobrano 437 próbek wody, 3 próbki piasku z piaskownic na placu zabaw, 171 próbek żywności, 121 prób w wyniku podejrzenia wystąpienia chorób zakaźnych oraz 2 próbki kosmetyków.

Wydano łącznie 860 decyzji administracyjnych, w tym 416 decyzji płatniczych na łączną kwotę 79 974,75 zł stanowiącą dochody budżetowe państwa oraz 444 decyzji merytorycznych, w tym 3 decyzje merytoryczne nakazujące opłatę, wydane w zakresie środków zastępczych na kwotę 2 774,37 zł. Nałożono 54 grzywien w postaci mandatu karnego na łączną kwotę 13 550,00 zł. Nie nakładano kar pieniężnych. Ponadto wydano 5 postanowień o nałożenie grzywny na łączną kwotę 2 750,00 zł.

W poszczególnych komórkach organizacyjnych wykonane zadania w 2023 roku przedstawiały się następująco:

→ **Sekcja Higieny Żywienia, Żywności i Przedmiotów Użytku** – wykonano 624 kontroli w 412 obiektach, pobrano 171 próbki żywności do badań laboratoryjnych, a w ramach oddziaływań karnych nałożono 50 grzywien w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 12 600 zł. Wydano 168 decyzji merytorycznych oraz 277 decyzji płatniczych.

→ **Sekcja Higieny Komunalnej** – w ewidencji, na koniec 2023 roku znajdowało się 496 obiektów będących pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej, w tym 456 obiektów użyteczności publicznej i 40 obiektów wodnych. Ogółem przeprowadzono 391 kontroli sanitarnych, w tym 329 kontroli sanitarnych obiektów oraz 62 kontroli sanitarnych w ramach nadzoru nad jakością wody. Skontrolowano 306 obiektów oraz objęto nadzorem 81 nowych obiektów.

W ramach nadzoru sanitarnego wykonano 59 kontroli jakości wody do spożycia i 3 oceny jakości piasku w piaskownicach na placach zabaw. Łącznie pobrano do badań laboratoryjnych 437 próbek wody z urządzeń wodociągowych i 3 próbki piasku z piaskownic na placu zabaw ogólnodostępnych i przy placówkach przedszkolnych.

Wydano 173 decyzji merytorycznych, 1 decyzję prolongującą, 21 decyzji płatniczych, 3 pozytywne opinie na organizację imprez masowych, 131 okresowych ocen jakości wody.

Za zły stan sanitarno – porządkowy nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 850 zł.

W 2023 r. wpłynęło 5 wniosków, w tym 3 rozpatrzono we własnym zakresie, 2 przesłano do załatwienia wg kompetencji.

W ramach działalności doradczej i oświatowej udzielano porad i konsultacji obywatelom i przedsiębiorcom np. w sprawach wymagań sanitarnych przy rozpoczęciu działalności zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, informacji nt. jakości wody do spożycia, wody ciepłej, ekshumacji. Podczas kontroli w obiektach użyteczności publicznej prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie zabiegów DDD, zagrożeń HBV, HCV i HIV, szkodliwości palenia tytoniu.

→ **Sekcja Higieny Pracy** – w ramach nadzoru nad warunkami zdrowotnymi w środowisku pracy zostało skontrolowanych 81 zakładów pracy działających na terenie powiatu ząbkowickiego, w których przeprowadzono 112 kontroli sanitarnych. W tym zakresie wydano 115 decyzji administracyjnych, w tym 58 decyzji merytorycznych z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, 57 decyzji płatniczych i 2 postanowienia w sprawie terminu zakończenia sprawy. Wydano również 6 decyzji dotyczących chorób zawodowych, w tym 5 o stwierdzeniu choroby zawodowej i 1 o braku podstaw do jej do stwierdzenia. W zakresie chorób zawodowych przeprowadzono również 9 dochodzeń epidemiologicznych, sporządzono 32 karty oceny narażenia zawodowego oraz wydano 14 postanowień dot. terminu załatwienia sprawy.

W ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi przeprowadzono 4 kontrole sanitarne u dystrybutorów i pobrano 2 próbki produktów kosmetycznych do badań mikrobiologicznych w podmiocie wytwarzającym.

W ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 w 2023 r. przeprowadzono 6 kontroli, w tym 4 u podmiotów wprowadzających do obrotu i 2 w podmiotach stosujących. Wystawiono 3 decyzje merytoryczne w tym zakresie oraz 2 decyzje płatnicze.

W 2023 r. prowadzono 3 postępowania związane z wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, dotyczące zniszczenia produktów stanowiących środek zastępczy lub nową substancję psychoaktywną. Produkty zostały zniszczone, wydano 3 decyzje merytoryczne w tym zakresie. W 2023 r. nie było zgłoszeń podejrzeń zatruc środków zastępczymi lub substancjami psychoaktywnymi.

→ **Sekcja Epidemiologii** – w ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano 57 podmiotów, w których przeprowadzono 97 kontroli sanitarnych. W obiektach tych nie stwierdzono uchybień sanitarnych, natomiast stwierdzono uchybienia techniczne, m.in. stwierdzono zły stan techniczny w 4 podmiotach leczniczych. W 2023 r. wydano 8 decyzji merytorycznych, w tym 4 decyzje na zły stan techniczny pomieszczeń oraz 6 decyzji płatniczych. Ponadto przeprowadzono 1464 wywiadów epidemiologicznych oraz pobrano 121 prób do badań laboratoryjnych.

→ **Stanowisko pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży** – przeprowadzono łącznie 109 kontroli sanitarnych. Zostało wydanych 19 decyzji merytorycznych (w tym 8 nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, 9 zmieniających termin wykonania obowiązków nałożonych decyzją, 1 dotyczącą umorzenia postępowania administracyjnego ze względu na wykonanie obowiązków przed wydaniem decyzji merytorycznej oraz 1 w sprawie wygaśnięcia decyzji), a także 10 decyzji płatniczych. Nałożono grzywnę w postaci mandatu karnego w wysokości 100 zł ze względu na niezachowanie odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego w obrębie nieruchomości. Łącznie do wszystkich skontrolowanych placówek uczęszczało 8287 dzieci i młodzieży.